DU-KART NEDELINIS LAIKRASZTIS
"SAULE"
ISZEINA KAS UTARNINKA IR PETNYCZIA.
PRENUMERATA KASZTUOJA:
AMERIKE { Ant Viso Meto $2.50 / Ant Puse Meto $1.25 } EUROPOJE { Rosijoje ir Lietuvoje $3.50 / Anglija ir Skotlandija 15S. / Prusuose 15 Marku. }
W. D. BOCZKOWSKI-CO.
MAHANOY AND A ST., MAHANOY CITY, PA.

SAULE
THE SUN.

THE SEMI-WEEKLY
SAULE---SUN
SUBSCRIPTION $2.50
BRINGS THE BEST RESULTS TO ADVERTISERS.
RATES ON APPLICATION.
PUBLISHED BY
W. D. BOCZKOWSKI-CO.
MAHANOY AND A ST., MAHANOY CITY, PA.

No. 98 (ENTERED AT THE MAHANOY CITY, PA., POST-OFFICE AS SECOND CLASS MAIL MATTER.) MAHANOY CITY, PA., UTARNINKAS 7 GRUODZIO (DECEMBER) 1915 W. D. BOCZKOWSKI, Pres. and Mgr. F. W. BOCZKOWSKI, Editor. METAS XXVII

ISZ AMERIKOS.

Dede užmusze savo broliuna.

Wilkes–Barre, Pa. — Szeimynoje Antano Kozlevo atsitiko netiketina nelaime. Vygeje miegojo penkiu metu sunelis Kozlovo. Nakties laike sugrižo namon brolis Kozlovo, Jurgis, jau gerai užsitraukias guzute. Jeszkodamas sau tinkamo guolio, užtiko vyge in kuria atsigule ant gulinczio kudykio užsmaugdamas jin savo sunkumu. Teip gulejo ant kudykio per visa nakti. Motyna atsikelus isz ryto, persitikrint ar kudykis miega, paregejo Jurgi mieganti ant kudykio. Kudykis žinoma buvo negyvas. Pranesze apie taja nelaime policijei, kuri pribuvo ir aresztavojo Jurgi, kuris prisipažino, jog buvo girtas, ir nieko neatsimena. Likos uždaritas kalejime pakol palicije visko gerai neisztirnes.

Prezidento vestuves atsibus 18 Gruodžio.

Washingtonas — Vestuves prezidento Wilsono su Mrs. Galt atsibus 18 diena szio menesio. Szliubas atsibus name pas p. Galt po No. 1308 20-ta ulyczia. Niekas neaplaike užpraszimus apricz nuotakos motina, brolei ir sesers, teipgi prezidento brolei, sesers ir artimiausi gymines.

Žydai sudejo del savo tautiecziu $1,300,000.

New York. — Amerikoniszki Žydai sudejo del savo europiniu tautiecziu suvirszum 1,300,000 doleriu. Rapartas Paszelpinio Komiteto pranesza, buk Žydai sziadien yra persekiojami per visas konia kariaujenczias tautas ir tiktai amerikoniszki Žydai jiems gali suteikti paszialpa.

Aukos plauke be paliovos o praejta nedelia isz vienu centu surinko suvirszum 250,000 doleriu pacziam mieste New Yorke.

74 metu senis apsivede su savo sekretore 38 metu.

Akron, Ohio. — Senas, 74 metu amžiaus milionierius Ohio Columbus Barber vakar apsivede su savo privatiszka sekretore Mary F. Orr, 38 metu amžiaus. Ji buvo jo sekretore per 12 metu.

O. C. Barber yra uždetoju Daimond Match Co., taipgi ak cionierius invairiu kitu pramones instaigu: vieszbucziu, kasyklu banku ir daugelio kitu. Jo turtas siekias $6,000,000.

Tevas 41 vaiku vela apsipacziuos.

Plymouth, N. C. — W. B. Davis, 94 metu senumo, tevas 41 vaiku, isz kuriu 33 yra gyvais, iszeme pavelinima isz sudo ant apsivedimo su Mrs. Macon, 39 metu senumo. Vinczevoneje dalibaus 25 vaikai ir suvirszum 160 anuku. Davisas turi 192 anukus ir kelioleka pra-anuku. Buvo vedes keturis kartus.

ROSIJA PASTATYS 4,000,000 NAUJU KAREIVIU.

Nauja armija jau yra gerai pasirengus ant kariszko frunto.

Monastiras paimtas per Austro-Vokieczius ir Bulgarus.

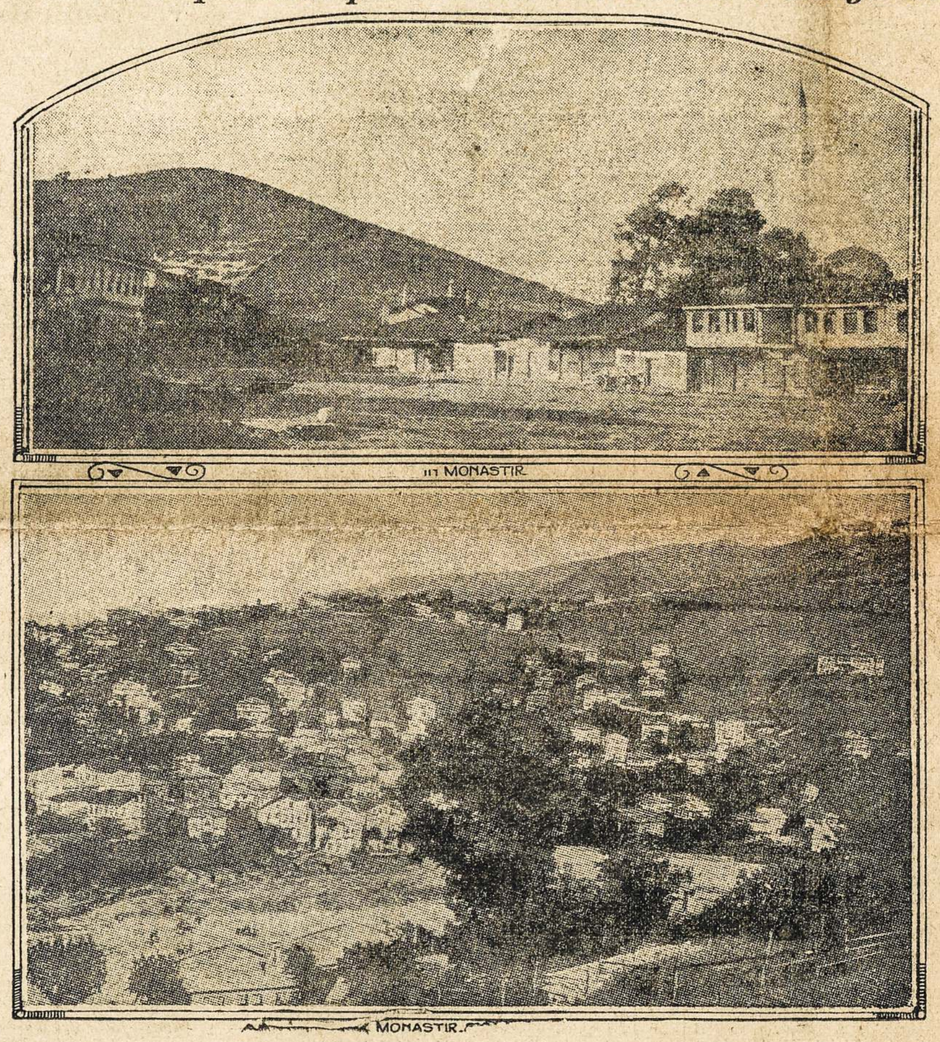

Puikus miestelis Monastira, kuri Serbai apleido del Vokiecziu Austru ir Bulgaru, Serbai laike miesta pakol Bulgarai neužkirto kele terp miesto ir graikiszko rubejiaus, po tam persikele in Albanija.

AKYVOS ŽINUTES.

* Pittsburgo plienines neužilgio bus padidintas kasztu $25,000,000.

* Minnesota parduoda kas metas kailinius už viena milijona doleriu.

* Japonijoj surinko rižiu szimet 275,000,000 buszeliu.

* Kiniszki pacztai iszsiunczia kas metas suvirszum 4,000,000 visokiu pakeliu.

* Suv. Steitas atgabena ant meto 33 milijonus svaru radzinku isz Graikijos.

* Amerike randasi 20,000 krutancziu paveikslu teatreliu in kurios atsilanko kas metas penki milijonai ypatu.

* Svietas yra szimtas milijonu metu senumo. Ant jojo gyvastis radosi 500,000,000 metu adgalios, pirmutinis žmogus ant svieto atsirado apie 1,000,000 metu atgal.

Jaigu tamsunia paczia turesi,
Tai per jaje nieko pradet
ne galesi.

Petrogradas. — Rosije jau užbaige parengima naujos armijos kuri su-ideda isz keturiu milijonu gerai iszlavintu karei viu—druti vyrukai, sveiki ir iszrodo ant amerikoniszku loszi ku "fut bal"—kaip vienas amerikoniszkas keleivis iszsitare.

Norints Rosije turi dabar užtektinai kareiviu, amunicijos ir ginklu, bet grasina jiai naujas pavojus, o tas yra revoliucije. Gyventojei labai nerimauje visam sklype o aristokratai dydelioje baimeje. Rosije badai padarytu sutaika be savo pagialbininku nes bijo Japonu, kurie jiai prigialbsti visame.

Rusai paeme 12 miliu apkasu ir 600 in nelaisve.

London.— Rusai paeme po kruvinai ir trumpai musztyniai, 12 miliu apkasu ir 900 vokiecziu—austru in nelaisvia o priek tam daugeli amunicijos ir maisto ant Jukunu kelio arti Rygos Vokiecziai, apleido savo pozicijes iszsisklaidia.

200 užmuszta duoniniam sumiszime.

Parižius.— Isz priežasties stokos duonos ir kito maisto mieste Berlyne, vargingesni žmonis pekele maiszati ir pradejo apipleszinet duonkepes ir kitas vietas kur duona radasi ant pardavimo. Vaiskas negaledamas apmalszyt maisztininku szove kelis kartus in myne iszalkusiu, užmuszdami suvirszum du szimtus ypatu.

Atitrauks fotografijes 2,000,000 lenku.

Berlynas.— Du milijonams Lenku paliepta buti pasirengusiu ant nutraukimo juju fotografiju idant galima but jiems iždiuoti paszpartus, bet tik tiems kurie jau pabaige 15 metu amžiaus. Fotografijes nutraukineja 325 fotografistai, konia 30,000 ant dienos. Tiejei kurie geistu apleisti Lenkija tures kanecz parodyt taises fotografijes su paszpartais.

Pabegelius varo isz vietos in vieta be pasilsio.

Petrogradas.– The Chicago Daily News korespodentas p. Gidbay pranesza apie didele betvarke Rusijoje pabegeliu gelbejime ir priglaudime. 510 pabegeliu isz Gardino gubernijos traukiniu buvo vežiajami po visa Rusija kelis tukstanczius myliu, buvo siuntinejami szen ir ten ir niekur jiems nebuvo suteikta prieglauda.

Visas tas atsitikimas, anot pranszeimu, sekancziai persista to.

Mineti pabegeliai buvo traukiniu nugabenti Kurskan, bet tenai ju neprieme ir pasiunte in Chersona, Vietos valdyba lei do pabegeliams iszlipti isz traukinio ir dar pranesza Koristofka geležinkelio virszininkui, idant jis lauktu traukinio, isz 50 prekiniu vagoniu susidedanczio, ir ana tuojaus pasiustu kur toliaus. Ir taip Koristofka gel. stoties virszininkas atejusin traukinin pasiunte in Pyethalka, kur traukinis iszbuvo 27 valandas. Paskui Pyetalka stoties virszininkas traukinin su pabegeliais pasiunte in Jekaterinos lava, kur jis atvažiavo nakczia Lapk. 9d. Isz ten vel traukinis su nelaimingais pasiustas in Penza, kur pasibaigusi kelione ir toliau apie tu pabegliu likima nera jokiu rekordu.

Beto tasai korespondentas pranesza kad Varszavoj vokiecziai padare rekvizicija. Isz visu krautuviu ir namu paeme visokius drabužius, audeklus, gelumbes, kas girdi, reikalinga vokiecziu kareiviams karo frontuose.

Szauks jaunus vyrus in kariumene.

Paryžius.—400,000 jaunimo, kuriems ramiuoju laiku butu prisieje tik 1917 metais stoti kareivijon, szaukiama dabar karuomenen. Szio gruodžio 15d. jie visi privalo stoti in nuskirtas vietas. Per ziema jie bus lavinami, gi praauszus pavasarini bus pasiusti karo laukan priesz vokiecziu. Tai nutare Francijos parlamentas po aisztriu ir karcziu ginczių.

Nekurie parlamento atstovai užsipuole ant karo vyriausybes, kam ji daug jaunu vyru del bile menk nieko paliuosuojanti nuo kareiviavimo. Girdi pirmiausia reikia paimti karuomenen visus tuos, kurie neteisingais budais nuo kareiviavimo yra iszsisuke. o tokiu tik vienam Paryžiuj esame daugiau 45,000 asmenu.

Szimtai darbininku užmusztu per eksplozije dirbtuves parako.

Copenhageu.— Badai neužganadyti darbininkai isznesze in padanges prusiszka dirbtuve parako. Szimtai darbininku likos užmusztais o daugeli sužeido.

ISZ VISU SZALIU.

Naujas budas erzinimo vokiecziu.

Parižius.— Nepaprastu buda surado talkininkai erzinimui teutonu. Franczu lakunai iszsimislino sau "sztuka," kuri, sakoma, daug vokiecziams kraujo gadina.

Jie sztai ka daro:

Iszleke su savo orlaiviais ties vokiecziu, transzejomis, kad parodyti vokiecziams, kaip jie ant vokiecziu nepaiso, laku nai pradeda rodyti oro sztukas. Kuomet vokiecziai pradeda in juos szaudyti, tai jie pradeda daryti ore kilpas'— vadinas tycziai pradeda galva žemyn lekioti.

Vokiecziai, sakoma, baisiai nuo to siunta ir dar labiau szaudo, nes isz tikro reikia nebile kokiu nervu, kad po prieszo kulkomis dar tokias sztukas daryti.

Iszdavikas Miss Cavell padare kaip Judoszius--pasikore.

Parižius.— Francuzu kareivis, kurio prisipažinimas iszdave vokiecziams anglu mielaszirdinga seseri Miss Edith Cavell, nusižude, pasikardamas kariszkame kalejime.

Jis iszdave vokiecziu kariszkai valdžiai, kad Miss Edith Cavell, pagelbejo francuzu ir belgu jauniems vyrams pabegti isz Belgijos. Miss Cavell pri sipažino, kad tas yra teisybe ir netrukus tapo suszaudyta.

Už szita žiauru atemima gyvasties moterei, kuri su pasiszventimu gyde kaip belgu, taip ir vokiecziu sužeistus kareivius Brusselio ligonbutyj, vokiecziu valdžia smarkiai peikta visame pasaulyj.

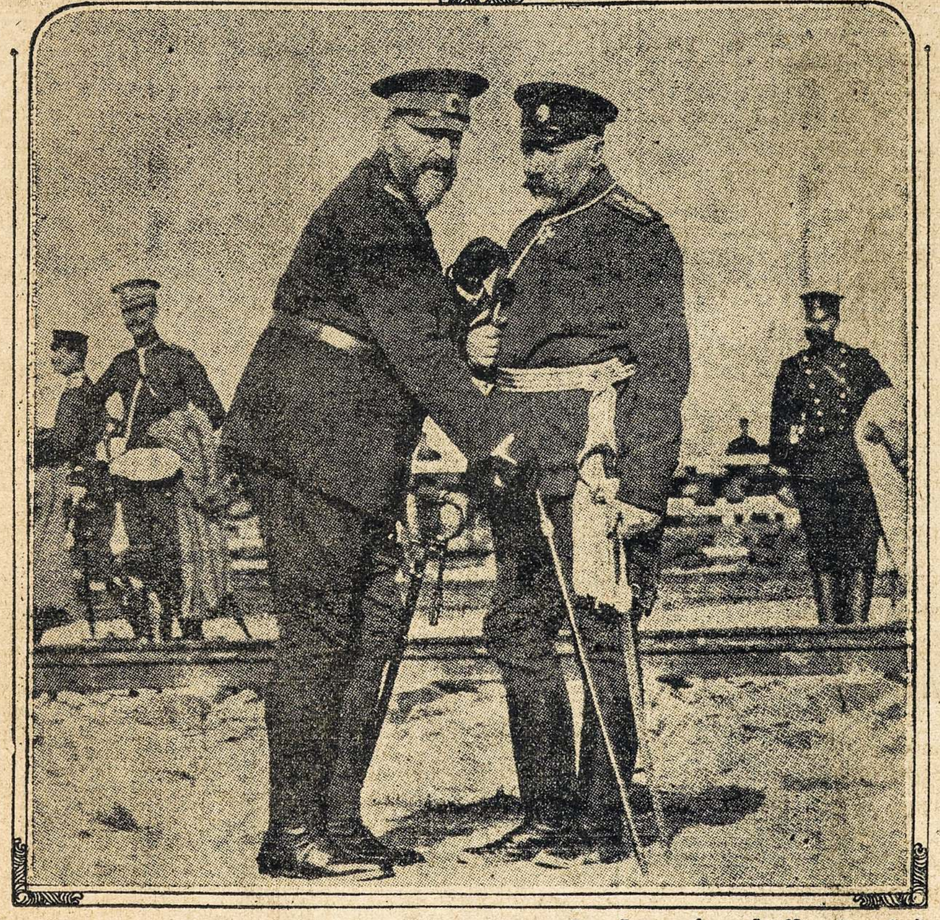

Bulgaru karalius Ferdinandas ir generolas Ivanofas, kalbasi apie užklupima ant Serbu.

KAS GIRDET?

Juokingi persistato tasai mu su lietuviszkas amerikoniszkas patrijotizmas savo darbszavimuosia.

Vienoje lietuviszkoje apigardoje Pennsylvanijos Steite susirinko ant krikszt inu pas varginga darbininka 21 ypatos. Vienas isz svecziu innesze užmanima idant surinkti aukas ant iżbadejusiu per kare ir surinko $13.20.

Kitoje apigardoje, kone ta paczia nedelia, turejo baliuka "musu patrijotai", ant kurio susirinko tik ženkliviausios ypatos —isz viso dvideszimts ir vienas. Vienas isz "patrijotu" teip-gi surinko auku ant to paties tikslo $40.90.

Koks skirtumas! Pirmutiniam susirinkime ant kožno darbininko pripuole po 64 centus, o kitam "apszviestam" susirinkime pripuole ant ypatos po 33 centus.

Dabar padarikyte skirtuma terp tuju dvieju susirinkimu—kur jieszkoti patrijotiszko darbszavimo, o kur terlinio malimo?

Nuo kokio tai laiko du vyrai prie Henry Clay, mieste Shamokin, Pa. stovejo prie kasiklu ir priyminejo nuo anglekasiu einancziu isz darbo visa atliekama duona, mesa ir t. t. isz blesziniu ir dedavo taji maista in dydeli gurba, po tam nuneszdavo in paskirta vieta, sudedavo in mažesnius gurbelius ir iždalydavo taji surinkta maista del vargingu szeimynu.

Per metus, tieje vyrai surinko arti 4000 svaru duonos, mesos ir t. t. del vargszu. Taji užmanima pirmiausia invykdino kasiklu bosas Muslikas o iždalinimui surinkto maisto užsieme pana Ida Gable.

Ar nevertetu ir kitosia miestuosia panaszei padaryti? Nekurie anglekasei ejdami isz darbo iszmeta maista isz blesziniu del žiurkiu. Ar negeriau butu atyduot del tuju, ka tojo maisto labai pagedauja?

Raszydami laiszkus in vokiecziu užimta Lietuva, nedekite ant konverto "Germany", bet "via Germany" (per Vokietija).

Raszykite taip: "Russian Lithuanian, via Germany.

"Amerikos Lietuva" dienrasztis No. 281 iszejo paskutini karta. Iždavejai paduoda priežasti sustojimo sekancziai: "Iszleidinejome szita prieda prie "Lietuvos" nuo pat pradžios kares, noredami suteikti daugiaus kariszku žiniu tiems "Lietuvos" skaitytojams, kurie kare žingeidavo. Maneme ji 1 isti per visa kares laika, kol ji nepasibaigs. Vienok dalykai virto taip, kad to savo manymo negalime iszpildyti. "Lietuvos" redakcijoi invyko tulos permainos, nes vienas isz jos nariu, p. J. A. Chmieliauskas, pereina in musu kaimyno "Kataliko" instaiga, kur jis užima manadžieriaus pagelbininko vieta.

Neturedami todel tuom tarpu užtektinai redaktoriu vedimui dvieju laikraszcziu ant sykio, priversti esame nuo Gruodžio 1 d. tuom tarpu sustabdyti szita "Lietuvos" prieda.

Savaitinis, laikrasztis "Lietuva" eis, kaip ejo iki sziolei".

Garsingas milijonieris ir fabrikantas automobiliu, Henrykis Ford, iszplauke praejta subata su daugeli savo draugais in Europa, idant padaryti sutaika su kariaujanczioms viešpatystems.

Amerikoniszki laikraszcziai pavadino Forda "kvailiu" raszydami, jog jisai nenori tureti nieko bendro su diplomatais ir augsztesneis virszininkais bažnyczios, nes su mužikais. . . . apkasuosia.

Akyvu yra, ar tik jam pavelins kalbeti atvirai su kareiviais ant kares lauko.

Kuningaiksztis von Bulowas ana diena iszkeliavo in Szvaicarija, mierije padarimo sutarties su Rimo Katalikais po visa svieta, prižadedamas atnaujint Popležiaus karalista Rime, kaip tai seniviszkuosia laikuosia buvo, jago visi Katalikai susivienis ir ejs prieszais allijentus.— Keizeris viska prižadetu padaryti bile ant savo pastatyti.

Europiszki laikraszczei kas diena apraszineje apie bjauresnias žinias apie sunaikinima musu Tevynes, kaltindami už tai Rosije, tai Vokietija.

Bet mums isz to nebuna jokis suraminimas. Mes tik tiek žinome, jog Tevyneje viešpatauje dydelis badas ir vargas.

Senas Austrijos karalius Franc-Juozupas, praejta nedelia užbaige 67 metus viešpatavimo ant karaliszko sosto. Sziandien tasai senas valdytojas Austrijos ir Vengru baigdamas savo gyvasti prisižiurineja ant baisios kares, kuriuos per 65 metus iszsisauginejo, ir kas žin ar ne stovi ant kranto sugriovimo sosto Habsburgu.

VARGSZAI NEAPLAIKO PASZIALPOS TIK PONUŽELIAI.

". . . . draugija nukentejusiems del kares szelpti isztikruju szelpia tik savuosius ir sziaip turtinguosius žmones; tuo tarpu beturcziai mirszta isz bado ir paszalpos negauna. Sztai faktai:

Stanislovas Žiemys, Vilkaviszkio apskriczio, Alvito valscziaus, Kaukakalnio dvaro, raszo in Szkotija savo dukterei ir žentui Jieszmantams:

". . . . Dabar parejo pinigu ant biednu isz kitu žiemiu, ale tik ponai ir bagocziai naudojasi. Sako, bene ka turi biednas, ar jo ka pavoge ar sudege. Jeigu kieno vaikai kitoj žemej, tai suvis nieko neduoda. Jeigu pas jus detu, kaip Amerikoj, piningu, tai neduokit nieko. Galit in gazietas intraukti. Ponai pasilieka tuos pinigus. Ketina savo žmonems algas isz moket".

Kita vargsze raszo isz Vilkaviszkio savo žentui in View Parka, taip-gi Szkotijoj, sekanti laiszka:

"O ka jus dedat tuos pinigus, tai mes negaunam nei kapeikos: atiduoda bagocziams, o žmones tai iszveja. Sako, kaip paimsim szluotas! ko jus czia suejot? Kas jus szauke? Ir iszkolioja. Ir einam apsiverke namo. Jus velyk nedekit, sau velyk pasilaikykit, ba biedni nieko negauna.

Treczia laiszka raszo savo broliams Szkotijoj tulas Juszkeviczius isz Mercziu kaimo. Jisai taip pasakoja:

"O dabartes duodu žinoti, ka tevelis kalba. Jisai kalba, kad tu nesidetum in draugija. Kad jus leisit in Lietuva ant pavargeliu, velyk miszias užpirkite, o ne in Lietuva leiskite pinigus; tai czia pavargeliai nematys, tai tik bagocziai pirmiaus paims".

O sztai da vienas laiszkas, kuri raszo tulas Petraviczius savo szvogeriui Dekeraicziui in Stonenburni:

"Ot kai pas mus atejo prusu kareiviais, tai visam mus dvare, katrie turejo po kiek pinigu, tai prusai ateme ir katrie kumecziai turejo po dvi karvi, tai po viena ateme. Viska iszrubavojo. Ale mums tai viskas prapuole. Kaip pradejo muszties mus vaiskas su prusais isz armotu, tai sudna diena pasirode mums visiems. Sudegino mus dvara. Ponai iszbegiojo o mus stubos liko vienu skyliu tai, sesele ir szvogeri, mes dabar badu mirsztam. Ir nuogi likom: ka turim ant skuros, tai viskas. Mirtis jau mums ar tinasi!.... Daug žmoniu dabar pradejo mirt. Iszkilo dideles ligos. Žmones mirszta labai nesirge. Asz Ona Petraviczienе, sergu sunkiai".

Bet ne vien tik privatiszki laiszkai kalba priesz taja draugija. Ta pati rasze ir "Lietuvos Žinios". Pavyzdžiui, 73-cziam to laikraszczio numeryje tilpusi szimet korespondencija isz Uglininku kaimo, Biržiu valscziaus, Panevežio pavieto, kur sakoma kad ir tenai paszalpos gauna tik tie, "kurie turi kuone dvarelius; tie gi, kurie nieko neturi, nieko negauna!" Krikszcziu Lapiene, kurios vienas sunus paimta karen, antras — Amerikoje o dar du— namie, žemes turi per 30 deszimtiniu, ir paszalpos gauna, o Melaisziu Stakioniene, kurios du sunu paimta karen, vienas — Amerikoje, namie — net vieno, žemes teturi 7 deszimt. paszalpos negauna. Vaitkunu Mažinskiene (vyras paimtas karen — turi apie 40 deszimtiniu žemes) gauna paszalpos, o Geidžiunu Mažinskas (sunu paimtas karen, antras namie, bet baltabilietis, vadinasi, nesveikas; pats raiszas, beramscziu negali vaikczioti, žemes neturi nei kasnelio) negauna."— Kova.

ATSAKYMAI.

A. W. Hoosick Falls. N.Y. —Tamistos nepažinstame ir daneszimo negalime patalpyti. Tik tasai sarmatinasi pasiraszyt ant korespondencijos, kuris danesza melus, nes jaigu teisybia danesza ir redyste, tai savo pravardes nesisarmatytu padeti po daneszimui. In gurba nuvejo daneszimas.

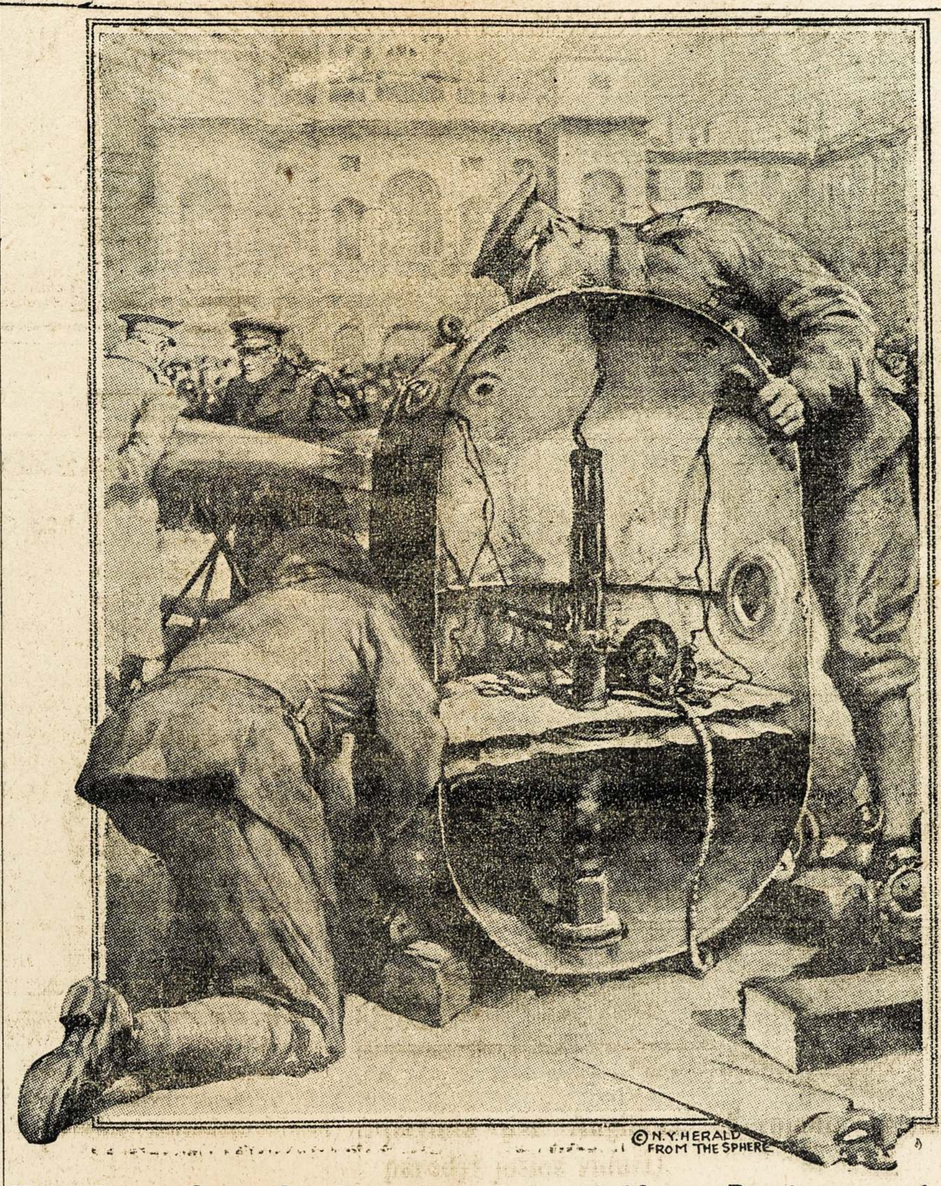

Vokiszka vandenine bomba, paymta per Anglikus. (Perpjauta pusiau idant parodyt josios viduri).

Kodel taves czia nera?

Nesulaukiu savo brolio, manes nebelanko, gal užmirszo. . sakes mane mylis. o kas jin žino, gal neapkenczia. . . Asz jo pasiilgau, asz jin myliu. Brolyti, brolyti! Kodel neateini, juk prižadejai ateit kur tavo prižadai?. . . Kodel taves czia nera? Isz toli atejes pavarges, padedavai man dirbti, o dirbant visa laika puikius daiktus apsakinejai, asz kai kada net nebesuprasdavau, bet tu vis sznekejai, ir man aiszkinai. Sa kei kad neilgai prispaudejai ant musu sedes, jau auszta rytas, busime laisvi. Maniau kad už menesio, už kito visi lygus busime, bet labai apsivyliau; jau bus treti metai, o dar nieko gero, dar vis tebevargstame, ir vilties pritrukau, ir, belaukiant, atsibodo. Viskas taip tebera, tik asz viena esu ne tokia, kaip buvau. . . Man dabar jau niekas nemiela, asz neberimstu nuo sunkiu minczių net maiszosi protas, vis kaszin ko laukiu. . . Kad ateitum, daug apsakytum, nesuprantamus daiktus man pasakytum, gal butu ramiau. Jau seniai, taves laukiu. . . Kodel neateini?. . . . Kodel taves czia nera?

Per diena sunkiai dvaro laukus dirbu, vakare pavargus einu namo, žaliuoja aplinkui žydinczios pieods, upelis teka isz sivingiaves, o ant jo krantu karklai žaliuoja, ju lapeliai mirga, žinguojas, bucziuojas, o ant tu lapeliu liogeliai czirszkia ir toliau aplinkui tylu, ramu. Sakiais mylis tokius ramius vakarus, o szi vakara ar myli. . . Gal jau sedi uždarytas kalejimo muruose. . . O gal kur kitur tave prieszai žudo... Kodel neduodi man žinoti. . . Kodel neateini?. . .Kodel taves czia nera?. . .

Vakarais seduos pamiszkei prie krumu. Oszia vejalis, szlama lapeliai, o mano mintis toli lakioja. Malonus brolyti, ar mane atjauti. . . Ar jauti ta meile, kuria tave myliu. Neiszeina isz minties tie tavo žodžiai, kuriuos man sakei, kad niekam netarnausim, visi busim lygus, dirbsime kasdiena patis sau, dirbsime iszvieno naudai visu darbo žmoniu, visi žemes vaisiais lygiai naudosimes, visi galesime mokslus igyti ir visa pasaule bus musu. Bucziau laiminga, kad dar galecziau apie ta szneketis. Brolyti mieliausias, tavo balso negirdžiu, aplinkui tyku, tiktai varles kurkia, parpliai parpia ir ten toli sodžiaus szunias loja, o taves nesulaukiu... Kodel taves czia nera?...

Jau bus treji metai, atsimenu lyg sziandien, kada vakare asz grinczioj ruosziaus, o tu pas mus ilgai sedejai ir lanks tei raudonus placzius lapelius; mano akyse tartum tebestovi ju antgalvis: "Kare". Mažai miegojes ausztant iszejai ir sugrižes džiaugeis, kad gerai pavyko, buvai labai linksmas ir isz atminties man sakei gražias eiles apie "Peleda, Laksztinga la ir kitus Paukszczius". Paskui ilgai su manim sznekejai, sakei, kad ateina geresni laikai, sakei, kad jau bunda darbo žmoniu minios, reikalauja laisves ir teisiu lygybes; sakei, kad jau kyla visi prispaustieje kyla ir karčiviai. Man net buvo baisu klausyt, ka daro darbininkai, net szirpuliai per kuna eina klausant kaip apsakinejai kad miestuose darbininku pulkai su raudonomis velia vomis eina ir dainuoja ir szaukia: "Szalin priespaudos valdžia!" "Tegyvuoja laisve, lygybe, brolybe!" Nenorejau ne tiket, kad kur—nors taip darytu, bet linksma buvo, linksma taves klausant. Bijojau. kad kur nors nesukliutum, man labai buvo taves gaila; dabar neramu ir ilgu. . .Gal kur kente bada, gal kur vargsti sunku vargeli. . . Jei esi laisvas, kodel neateini?. . . Kodel taves czia nera?. . .

Jei dar esi gyvas, tai žinau kad visus vargo žmones dar tebemyli; žinau kad del ju geroves savo gyvasties nesigaili; žinau, kad darbuojes, platini knygas ir pirmeiviu laikraszczius, mokini nemokanczius, aiszkini nesuprantantiems, skaitai, raszai, kenti nuvargima, szalti ir alki, aukauji visas savo jiegas, kad tik greicziau darbo žmones sukelt, priartint laisve ir galu gale iszkovot socijalizmo tvarka. Gal nebutu bereikalingu laiko praleidimu, kad ir pas mane apsilankytum.

Taves laukiu. . . Jeigu nesi geležimis apkaltas—ateik!. . . Ar gi mano jausmu elektrybe taves nepritrauke. . . Pasakyk brolyti, kodel taves czia nera?.

Apie tave sapnavau, kad lyg žmogžudi surakino ir vede keliu, kad pagelbos szaukei— žmones nesuprato. . . tau neužjaute... jie nežinojo, kad už juos kenti. . . Perdaug suvarge musu žmoneliai, kad kas geras ir kas piktas negal suprasti... Dabar jie už gera piktu atiduoda, bet laikui begant jiems akys nuszvis ir viska pamatys. Kenti, brolyti, nieks taves nelinksmin. . . Jei esi laisvas, pas mane ateik, asz tave atjausiu ir suraminsiu, seserisz ka meile tave pabucziuosiu, nors viena valandele tau duosiu salduma ir tavo mintims duosiu naujas jiegas. Ateik, ateik, malonus brolyt'. Kodel, o, kodel taves czia n. . . .

"SAULES" KALENDORIUS ANT ..1916..

JAU GATAVAS.

Intalpa "Saules" Kalendoriaus ant 1916 meto yra sekanti:

1— Kalendorinei užraszai ant 1916 meto.
2— Keturi meto laikai.
3— Apie metus ir ju dalis.
4— Užtemimai 1916 mete.
5— Pasninkai 1916 mete.
6— Perkeliamosios szventes.
7— Eros.
8— Visoki užraszai.
9— Permainos menulio.
10— Atmainos oro.
11— Taradaikos velinimai ant Naujo Meto.
12— Mocziutes pasakojimai —istorija.
13— Amerikoniszkos szventes.
14— Pasaka apie Maža Katiluka.
15— Lietuvos skausmai (puikios ejles apie Lietuva kuri kencze nuo tebyres kares).
16— Vargdienis—istorija.
17—Pirmutine Szalna—apisakele.
18— Kataliogas musu knygu.
19— Apgarsinimai.

Priek tam su kožnu kalendoriu duodami puiku kariszka paveiksla 9x12½ coliu dydumo, atspaudinta ant gražios popieros kuri galima apdaryti in remus ant tolimesnio atsiminimo teip baisios kares. Paveikslas parodo "Iszbegima Lietuviu isz Tevynes laike kares, kaip ukininkai bega isz savo kaimu kada maskolei viska degina." Tasai paveikslas kožna Lietuvi sujudins kada dirsteles ant vargo savo broliu:

Paskubinkite su prisiuntimu prenumeratos ir prikalbinkite kitus prie užsiraszimo "Saules" nes kalendoriu kaip rodos szimet neteksime, nes skaitytoju daugybe pasidydina su kožna diena.

Amerikonas kurio pavojuje susižaudimo kaip sznipas.

Kenneth G. Triest, 19 metu vaikinas isz Brooklyno, N Y. kuris likosi Anglijoi uždarytas kaipo vokiszkas sznipas. Su kitu studentu pabego isz namu in Anglije, kur instojo in laivinia. Budamas laivineje, likos prikalbintu per kita drauga, idant paraszitu gromata pas

Vokieczius apie angliszka karumenia. Jojo gromata likos atydaryta Trieste ir likos apszta vota kaipo sznipas. Ant praszimo amerikoniszko rando. Anglije paleido Konnetha ant tuju iszligu, jog jaigo jojo tevas pribus in Anglyje ir iszvež savo suneli, tai jis tuojaus paleis ka ir padare. Dabar randasi vela Amerike ir neapeis daugiau tevyiszkos pastoges.

Beveik puse amžiaus kalejime.

Madison. Valstijos kalejime yra tulas Thomas Maxwell, kuris jau 44 metus sedi kalejime.

Jis dar 1872 metais užmuszė tula Waltera Forster'i susipykes su juom delei kokios ten moters. Užtai jis tapo nuteistas kalejiman iki gyvos galvos.

Sziandien jis turi jau 90 metu; per ilga laika savo buvimo kalejime pasižymejo geru užsilaikymu.

Praneszama, kad jo gimine numire Anglijoj ir paliko jam nemaža turta. Visas reikalas tuomet pasieke Anglijos ambasadoriu Washingtone ir tas sakoma, praszyses, kad seniui bausme dovanotu ir kad po 44 metu kalejimo ji paleistu laisven.

Garsus iszradimas del plikiu:

Plikai žiedia-kaip grybai po lietuj. Jeigu galva plika, tai plaukuczei smulkus in keleta dienu pradeda rodytis, ant persitikrinimo siuncziasi visai dykai ingredencijos. Patvirtinta prof. Dr. Brousse, francuzo, r vokiszku daktaru. Unna, Kruska, ir Prof. Ziemssen, Munich Universiteto, tosios ingredencijos umame laike plaukai auga del Vyru, Moteru, Merginu ir vaiku: Sustabdo plauku slinkima, isznaikina pleiskanas. Kas puduo plauku szaknis.

Mes nesiuncziame gyduoles per expresa "C. O. D.— panevali, tokiu apgavingu budu nieka ne gydome, jau "Saule" matete agarsinima Brundzos per 19 metu, —galite užsitikiete.

Kam iszdete pinigai del perlioriu ar ant patentuotu vaistu, nes ta persitikrinote kad negelbejo visoki nuodai. Nelaukite, -bet imkit alaveli ir paraszyk ko reikalaujate indedami stampa ant atsakymo, gausite informacijes dykaj. "Nesiuskite piningu". Taigi del savo senu kostomeriu duodame dykai ant iszmeginimo vaista visai dykai siuncziame. Kas umai praszis— tai gaus dykai per paczta. Adresavokite teip: Brundza Medicine Co. (Hair Doctors) Wimsburg, Brooklyn, N.Y.

Atsiszaukimas.

In visas draugijes ir politikiszkus kliubus.

Lapkr. 21 diena sziu metu, galutinai susitvere "Lietuviu Pilieeziu Sanjunga Amerikoje", ir tuomi, atsikreipdama in visas ir visus, draugijas ir kliubus "politikos" kviesdama in bendra veikima ir lavinimos "politika", todel jog musu, gerove priklauso nuo politikos, delto mes yra verstinai verczia mi lavintis "politikoje", žinome jog isz geros politikos, mes galime atsiekti, Luosybe, moksla ir kitus naudingus daigtus del žmogaus.

Mes turime daug visokio turinio, draugiju ir kliubu, politikiniu, bet ant nelaimes, draugijos ir kliubai, abelnai sakant ne kaip gyvuoja, nors vienur ir kitur, yra ir pasiturincziu, bet tai yra mažuma. O, delko taip? Delto kad, musu gyvenimas, priklauso nuo darbo, o, darbas nuo politikos, todel mes turime lavintis "politika", idant turetume darba?

Kur dirbame gerai, nors yra ir prasta vieta, vis gerai, nes turime ka pavalgyti? Kaip darbo ne tenkame, apleidžiame ta vieta, puiki ar prasta, apleidžiame draugijas ir kliubus ir net draugus, nors butu ir geriausi, važiuojame, kur bus, naujos draugijos nauji kliubai ir net nauji draugai, bet ten jau mes nesiraszome prie draugiju, prie kliubu, vien delto, kad ne žinome, kaip ilgai ten bus galima gyventi, gal už dienos ir vel busime priversti keliauti, in kita vieta, kur gal bus galima gauti kokis darbas. O, tuomi laiku, mes ne nemanome apie svarbiausy dalyka?) "Politika"? O, jei mes bent kiek pasvarstytume apie tai, pamatytume jog "politika", duoda mums darba, ir politika atima dabar nuo musu?. Apie tai daug ne raszysiu, ba jus visi gana gerai žinote, ta kad musu liuosybe, mokslas ir net gyvastis priklauso nuo politikos, ar ne? Paduodu czionai pamatus, ant kuriu susitvere, Lietuviu Pilieeziu Sanjunga Amerikoje. (L. P. S. A.)

(1). Lietuviu Pilieeziu Sanjunga Amerikoje, susides isz kuopu paremtu, ant sanryszio (federacijos) budo, be palietimo kuopu savyvaldos, ir juju turto.

(2). L. P. S. A. tikslai ir mieriai, platinti vienybe, sujungiant Lietuvius in bendra draugija "Politikos".

(3). Politikos pakelimui, Lietuviu tarpe, L. P. S. A. steigs ratelius del ginczių, politikiniu ir in lavinimos del kalbejimo politikinei, ir kitus naudingus daigtus, Lietuviams ir visai žmonijiai.

(4). L. P. S. A. rengs politikines, mokslines ir kitokias prakalbas bei paskaitas, skelbencziais Tevynei? (Lietuvai) atsidavima bei jos gaivinima, taipgi ir tos szalies kur mes gyvename, bet to užtariaus ir parems sulig reikalo ir kitokius sumanymus sziczia nepaminetus, bet naudingus, kaip L. P. S. A. taip ir visai Lietuviu Tautai, bei ir tos szalies kur mes gyvename.

(5). L. P. S. A. nariais gali buti visu pakraipu Lietuviai abieju lyczių, bet tik juju pakraipos ne butu uždraustos, statymais szalies, apsiimanti pildyti L. P. S. A. istatymus, jisai juos perstatys bent du gerame stovija nariai L. P. S. A.

(6). Prie L. P. S. A. priimama nariai in politikiny skyriu, nuo 18 metu ir augszcziau.

(7). L. P. S. A. priimama nariai 18 metu iki 50 metu amžiaus in apsaugos skyriu (draugė su ligos laipsniu jei to narys norietu) pagal valstyju istatymus.

Gerbiamieji ir gerbiamos kliubai ir draugijos "politikos" malonesite apsvarstyti szita gerai, ar mes ne galietume padaryti kokie seimeli ateinanti pavasari?

Aptarti tam tikras taisykles, abelnam subendrejimui, visu draugiju ir klubu, Politikiniu, kas mumis palengvins prigulieti, prie subendrejusios draugijos kaip žada buti, Lietuviu Pilieeziu Sanjunga Amerikoje?

Mums senei buvo pageidauta, tokios draugijos kaip L. P. S. A. dabar tik susitvere, "politikos" ba politika yra mums, luosybe, mokslas bei ir gyvasties, todel mes turime apsvarstyti gerai, ir pamatia naudinguma isz jos, iszpleszkime ja per visa Amerika, tarp lietuviu, isz ko tikimes, tureti nauda, ne tik Lietuviams, bet ir visai žmonijai, užtikryti luosybe, mokslas bei gyvastis?

Gerbiamos draugijos ir kliubai, politikinei, po apsvarstymo gerai, ir pamate naudinguma isz L. P. S. A. malonesite kreiptis del toliasnio, susiraszymo, del pagvildinimo ir in vikinimo, sakytos Lietuviu Pilieeziu Sanjungos Amerikoje, Sziuo antraszu prie laikinio Pirmininko L. P. S. A.

Juozas Žilinskas.
1647 Oregon Ave.
Cleveland Ohio.

Užmirszta.

Lauferis nakties laike klause praeinanczio pono puikei pasiredžiusio:

— Kelinta adyna?

— Penkios minutos igi dvylikai.

Lauferis:— Asz užmirsziu. Geriaus ataduok man ponas.... ziegoreli.

Paveikslai isz graikiszkos mobilizacijos.

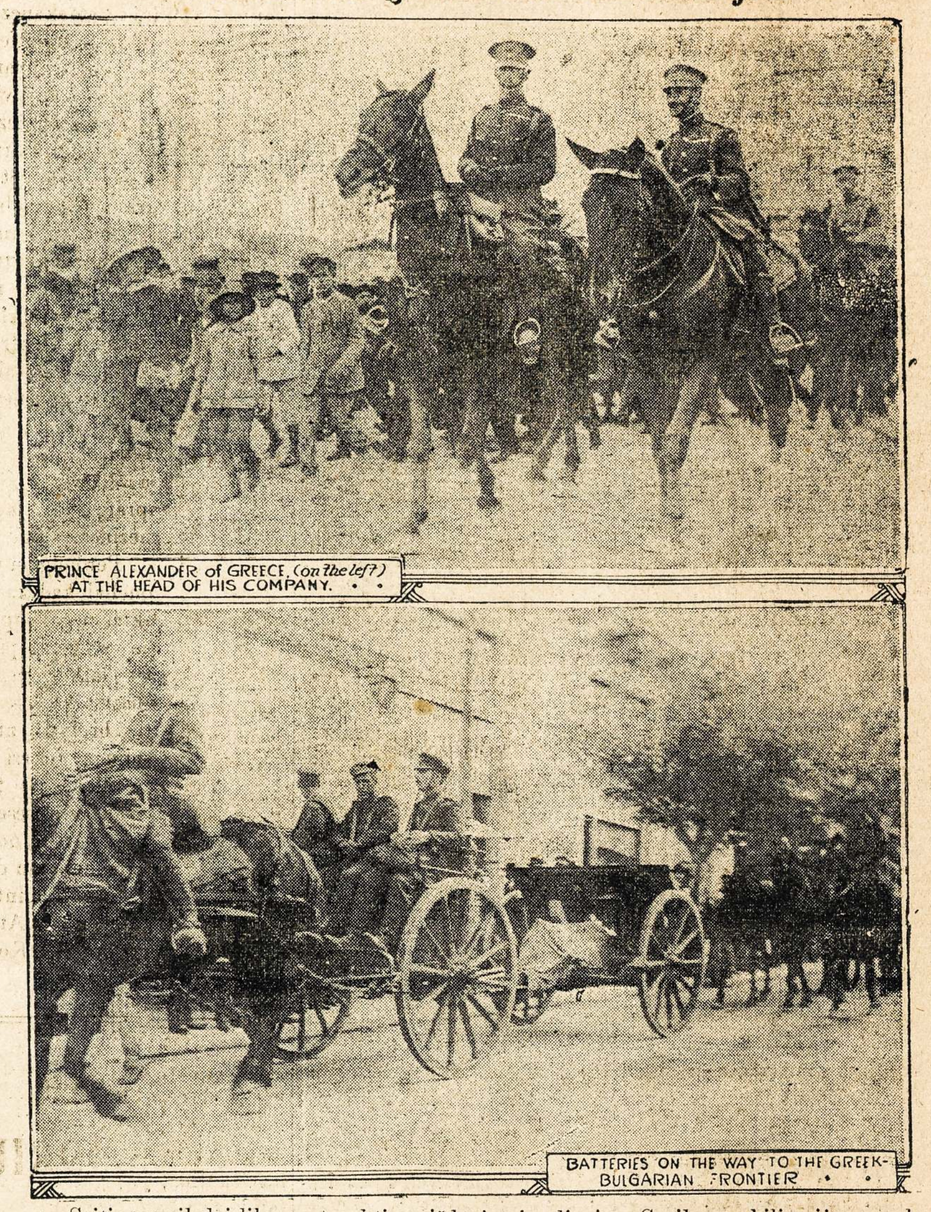

Szitie paveikslai likos nutraukti po iždavimui paliepimo Graikų mobilizacijos per karaliu Konstantina. Pirmam paveiksle matome suuu karaliaus, kuningaikszti Aleksandra, po nutraukimui paveikslo, jojo arklis pasibaide ir numete Aleksandra baisei sužeisdamas. Antram paveiksle matome graikiszka artilerije keliaujenti in frunta.

Ant to žino.

— Da tu Mere ne buvai ant treczios adynos nakti namieje?

— Ka tu gali žinoti?

— Asz dirstelejau pabudus ant stalelio, tai da tavo dantis ne gulejo.

Gražus dantis.

Ach Onute tik asz tau pavydžiu teip gražiu dantu.

Onuka:— Oj Jonuti, ir ne pigei tevelis už juosus užmokejo.

ALL NATIONS DEPOSIT BANK
...SU LAIVAKORCZIU SKYRIUM...
P. V. OBIECUNAS ir KOMPANIJA
12th. and Carson St., - S.S. Pittsburgh, Pa.

Tai yra vienatine Banka kuri senei žinoma Lietuviams. Banka talpinasi savam budinke kurio verte isznesa apie $150,000 ir vartoja szeme laike apie milijona dolieriu ir randasi po kontrole Valstijos Pennsylvanios Už sutaupintus Pinigus moka 4 procenta. Siunczia Pinigus in visas dalis svieto. Parduoda Laivakortes Užlaiko Notarijialna kancelaaija del padirbimo doviernasczių ir kitokiu dokumentu reikalinga Lietuvoje. Užrubežinis skyrius randasi po vadoviste geral žinomo Karoliaus Varasziaus valdiszko Notarijuszo.

Puiki istorije apie...

Jonasza Korczaka

262 puslapiu. 6x9 coliu dydumo. Preke 35c.

Gaunamos pas

W.D. Boczkowski Co. Mahanoy City, Pa.

UNION NATIONAL BANK MAHANOY CITY

Capitol Stock $125,000 — Surplus ir Profits $390,000
Suv. Val. Randas turi musu banke sudetu pinigu.
—$—
MOKAME Antra Procenta ant sudetu Pinigu. Procenta pridedam prie jusu pinigu 1 diena Sausio ir Liepos menesuose, nepaisant ar atneszat parodyt Knygute ar ne. Mes norim kad ir jus turetun et reikala su Musu Banka, nepaisant ar mažas ar didelis.
—$—
H. BALL, Prezidentas - F. NOONAN, Vice-Prezid.
W. KOHLER, Kasierius
Atydaryta 9 ryte lig 3 popiet, Subatomis 9 lig 12ad.

Dovana nuo
SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
KALENDORIUS
1916 metams.

Tokio **KALENDORIAUS** lietuviai dar neturėjo, nesa nebuvo kas gali tokį išleisti. Greta įdomiai parinktų reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairus labai naudingi pasiskaitymai: **apysakos, eilės, straipsniai iš historijos, hygienos, draugijinio gyvenimo ir tt.** S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršialiais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose kningynuose. Todel reikalaukite jo. Jei negautumet pas savo kningų agentus, tai reikalaukit tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agentams rabatas.

Kreipkitės:
A. B. Strimaitis
307 W. 30-th St. - - New York, N. Y.

KATALIKAS
AMERIKOS
LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
Visuomenės, literaturos ir politikos iliustruotas laikraštis.
SKAITYKITE IR PLATINKITE
Amerikos Lietuvių Dienraštį "KATALIKĄ"

ĮIS paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas įdomių straipsnių.
Dienraštis "KATALIKAS" eina tautiškai—krikščioniškoje dvasioje.

Dienraščiui "KATALIKUI" rupi lietuvių reikalai, darbininkų, moterių, jaunimo gyvenimas, lietuvių pramonė ir kulturinis kilimas aplamai.

Amerikos Lietuvių Dienraštį "KATALIKĄ" leidžia
TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY
JONAS M. TANANEVIČIUS Bendrovės Prezidentas
S. P. TANANEVIČIUS, Bendrovės Vedėjas

DIENRAŠČIO KAINA:

Metams	$5.00.
Pusei metų	3.00.
Trims mėnesiams	1.75.
Dviem mėnesiam	1.25.
Europoje metams	7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasižiurėjimui vieną numerį veltui.

Taippat užlaikoma Didžiausia Kningų ir Muzikos Krautuvė
REIKALAUKITE KATALOGO.
Rašydami laiškus ir siųzdami pinigus visados adresuokite šitaip:
TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

ALD
3249 SO MORGAN ST.
CHICAGO, ILL.
ALD

Peržiurineja laiszkus.

Londonas.— Anglijos cenzura peržiurineja visus laiszkus, siunczíamus in Amerika. Tuks tancziai moteriu pristatyta prie laiszku atidarinejimo ir prižiurejimo, kas juose raszoma.

Vienas užkimias kantaras nuo prasigerimo nuejo pas daktara ir klause:

— Ar teisybe, ponas daktare, jog žales kiauszinis pataiso balsa?

— Žinoma–atsako daktaras — turi davada ant visztos, kuri kada kiauszini padeda tuojaus garsiau kvakina

Lietuvi busiantis pilieti perskaityk.

Seniai isz visur girdžiasi prikalbinejimai in musu brolius, kad rupintusi pasilikti Amerikos pilieeziais teip veikiai kaip tik in szita kraszta atkeliauna. Pilietis turi didesnes tiesas, turi amerikonu akyse geresni varda ir balsavimais prisideda prie budavojimo szios szalies žmoniu geroves.

Bet musu žmones iksziolei labai mažai szitomis prakilniomis tiesomis rupinosi.

Del palengvinimo musu vientaucziams pasilikti pilieeziais Brooklyne jau kiek metu atgal susitvere Lietuviu Amerikos Pilieeziu Klubas, kuris jau daugybe savo sanariu padare pilieeziais. Kad supažindinti musu visuomene su Amerikos konstitucija, instatymais ir pilietyste, tas patsai Klubas iszleido dailia ir storoka kningute po užraszu:"Kaip pasilikti Amerikos Pilieeziu". Ta kningute yra per puse lietuviszkoje ir angliszkoje kalbose ir talpina sziuos straipsnius: 1. Sutrauka Naturalizacijos Tiesu Suvienytose Valstijose. 2. Kaip pasilikti Amerikos pilieeziu — klausymai ir atsakymai. 3. Apskelbimas Neprigulmybes. 4. Konfederacijos straipsniai. 5 Suvienytu Valstiju Konstitucija. 6. Priedai prie Suv. Valst. Konstitucijos ir kiti. Vertimas kningutes lengvas, gražiai skaitosi, daili spauda, netoli 100 puslapiu. Kiekvienam reikalingas pilietystes rankvedelis, da pirma syki toksai pilnas lietuviu kalboje iszleistas. Parsidave tiktai po 25 centus, ir per 2—3 menesius iszejo keli tukstancziai po visas Suvienytas Valstijas.

Dabar Lietuviu Amerikos Pilieeziu Klubas rengiasi iszleisti kita kokia lygiai lietuviu apszvietimui reikalinga kninga, todel nori atleisti vieta ir pabaigti leisti svietan likusi nedideli skaitliu virszui apraszytos kningutes už labai numažinta preke. Tobel pranesza plaeziai visuomenei, kad už puse prekes kninga. "Kaip pasilikti Amerikos Pilieeziu", kas ims ant sykio nemažiau kaip 25 kningas. Vadinas, vieton moketi po 25c. arba 25 kvoterius už kningas, dabar gaus už puse prekes.

Tai yra didele proga draugystems, klubams ir pavieniams žmonems, kurie nori szita kningute pigiai gauti, ja tarp žmoniu paskleisti ir patarnauti musu vientaucziams pastojime pilieeziais.

Pasiskubinkite, iszraszyti, nes mažas skaitlius egzampliorių beliko, Piningus ir orderius adresuokite: (101-04)

Lithuanian American
Citizens Club,
803 Driggs Ave. A.
Brooklyn, N. Y

Onuka apsivalgius kendems ir kurkinu apsirgo, o kada daktaras atejo ir davinejo jiai gyduoliu, sakesi, jog jau jiai nieko neskauda. Kur daktaras?

Fernanda

Augytine kuningaikszczio

Parasze H. Schobert, Verte B.

— Ach ne! Girdžiu tiktai tai kas veikesi paloci̇uje, o to yra labai nedaug. Kuningaiksztiene Sybilije serga, nor tiktai teip sako; o kuningaiksztis Dagobertas pasiutiszkai inpykes.

— O kuningaiksztiene Arbanova?

— Apie ta-gi teisybe, nieko nežinau. Rommingenas pasidave-gi indimisije ir yra ant laiko valnas nuo tarnistos; Deurenas užeme jio dinste vieta: kalba visi buk teip gal pasiliks ant visada.

— Ah, tai-gi galima prileisti, jog susižiedavimas Leono pertrauktas?—paklause Leroy'us.

Veidas jio buvo iszbliszkes ir balsas drebejo lengvai, teip kad tiktai retai kas galejo tai iszgirsti.

— Nieko ne žinau, bet dasiprantu to. O girdejei ponas ka kalba apie pone Bogdanova?—ir apie kuningaiksztiene?

— Gal, kad kuningaiksztiene nori sugryszti in Rossije.

— Teip, ir kad pone Bagdanova uždare savo nama del visu ir lauke tiktai ant to kol sveikata kuningaiksztienes pasigerins teip, kad gales abidvi iszvažiuot isz czionais.

— O, gaila—tare Leroy'us ne žinodamas ka atsakyt.

— Nes palaikau szitai už tinkamiausi dalyka, ba buvo tai ne mielaszirdinga teronka.

— Asz teipo-gi netrukus apleisiu D.—tare Leroy'us su nenoru ir užsiruke paperosa.— Ne yra czion dirvos del mano darbszavimo, o asz be užsiemimo ir darbo ne galiu apsieit. Ant pagalios nuobodu man czionais!

Nobbejus stovejo suraukes kaktas ta po tam krestelejo peczeis.

— Apie tai galima sudinti visaip—tare nulaužd̃amas nuo medžio szakele—szymetinis sezonas buvo buk kibirkszte, kuri puole in baczka parako.

— Ah, tai nieko!— paszauke Leroy'us ir žiuredamas ant melynu dumu nuo paperoso, apmislinejo puikius planus. Ferra esanti smutke, varginta, rupesczių ir kartybe vienatine ant kaimo Rossijoje, jis bus jos ramintojum, o ant galo ir vyru!

Apmislino viska kanopuikiause, pravarde, pravarde jio niekur ne buvo iszreikszta ir netrukus galės džiaugtis savo ingalejimu. Jaigu tiktai žinios isz namo ponios Bogdanovos ne butu teip brangios! Na, ba pats Nobbejus nevat nieko negalejo dasižinot. Vienas tiktai dalykas buvo gerai žinomu, kad Marije Bagdanova ir Ferra niekur nesirode — kalbeta, kad abi buvo serganczios.

Buvo teip užimtas savo mislemis, jog net tada atkreipe savo teminima ant savo prieteliaus, kada tasai ranka dasilytejo savo kepures ir žemai pasikloniojo.

— Kas eina, kam ponas klo niojesi? — paklause nusidyvines;—toje-gi valandoje karieta skubei važiuojenti dingo jau jiems isz akiu tarp—medžiu.

— Bogdanova.

— Ar buvo tik pati viena?

— Teip. Tas mažas geltonas sutverimas, turi isztikro gal praeite nevisiszkai szviese kas tai gal žinot? Nes jije ne papildins niekados tos pasiutiszkos kvailystes, idant iszstatyt save ant nesmagaus padejimo isz priežastes kitu — tare Nobbejus su szandinancziu nusiszypsojimu.

Tame paczeme laike sedejo Ferrra savo mažam pakajelije.

— Isztikro tai yra kalejiminis gyvenimas ant kurio mane apsudinai—tare in savo sebraite su gailesczių, kada toji atejo pas jaje atsisveikint.

— Pamatysi, kad Achilus neatvažiuos — pertrauktu tas-gi jam spakainuma jio. Ant tavo te'egramo neatsake nieko, ant tavo gramatos teipo-gi ne. Ant ko da lauki?

— Ant jio paties — atsake Marije trumpai.

— Kaip ilgai da lauksi?

Vyrai yra negreitai apsvarstanczeis dalyka jaigu eina apie jiu vigada—atsake iszesdama, o tu mano miela nesirupink ir ne nuobodek per daug.

Ferra atsiduso nekantrei. Iszsieme rožiu kvietka isz vazono ir tyledama varte pirsztuose. Atreme galva in atlosta kreses ir užmerke akis, misles ir dusze jos buvo prie Leono.

Staigai inejo in pakaju tarnas ir padave jai ant sidabrines tacos laiszka. Pažiurejo akyvai ant popieros— norint buvo uždrausta per pone Marije, idant nieko ne priminetu, norejo persitikrint kas atejo. Dabar—gi teip retai matytis galejo su pažinstamais.

— Achilus Arbanovas — perskaite ant laiszko.

Su garsum suklykimu tveresi nuo kreses. Achilius stovejo jau ant slenksczio. Auksztas jio paveikslas nor buvo biski sugniubes, bet neiszrode teip silpnu, nedrutu, kaip buvo seniaus; indubusios akys turejo vis ta pati pavidala nuilsusiu ir szaltu, veidas buvo iszbliszkes ir suvagotas raukszlem.

— Juk—gi vale man ineiti tare tykum balsu prisiartindamas prie Ferros.

Telegramas ponios Bagdanovos nerado manes namie, buvau—gi tuolaik Madrite. Kada aplaikiau jin tenais, važiavau diena ir nakti. Turiu vilti, kad pribuvau da nepervelai.

Atsisedo nuilses ant kedes ir insižiurinejo nuolatos in jos raganaujenczei patoga užsideguse skaistumu veida.

Kaip poni persimainei—tare po valandai tylejimo.— Kaip poni suvis esi panaszi inta ideala apie kuri visa sa'o gyvenima svajojau ir mislinau. Stojeisi da patogesne Ferra—kas—gi apie ta viska seniaus butu mislines ir kas to žiketusi!

— O už viska ta esmiu dekinga amžinai vienatiniam ponui!—paszauke Ferra su locnu jai nusiszypsojimu ir karszcziu už ka paprastinai czion nebuvo kenczema nuo piktu moteriu nutvere jio ranka.

— Teip yra man. Asz buvau inraukiu, kuriuom naudojosi tavo paskyrimas. Ant pagalios isz gromatos ponios Bagdanovos dasižinojau kad poni turi užmanyma teketi už antro vyro —mano tu graži priimta motina!

Laike jos ranka ir gloste pamaželi josios baltus smagius plonus pirsztus.

— Teip,— atsake skubei kvepuodama—tikrai tada, jaigu viskas iszsiaiszkins. Leonas teipo—gi turi žinoti, jog mano praeite yra be pletmo, ne suterszta, norint jis vienas tai žinot turi.

— Ve, ar tai yra neatbutinu tam kas turi ponios szirdi?

Noriu to neatbutinai paszauke su karsztu geismu.— Jokio szeszelio ne gali but ant manes noriu idant jis butu visiszkai laimingu. Kuningaiszti, turi jam visiszkai iszaiszkint. . .

— O tai myli jin poni isztikro, teip labai?—pertrauke jaj Achilus.

— O! to suvis apsakyt ne galiu, ne suprastum.

Prisilenke prie jio, akys jos blizgejo ir nusijuoke linksmai.

— Gal tai isz to, kad užgimiau ant uliczios Rochfort ir jog niekados neiszmoksiu turet teip szalta krauja, kaipo cie la augszta draugyste— dadave szposaujenczei.

— Gaila— tare Achilus už simislines, nes neiszaiszkino suvis prie ko tas žodis kiszasi.

— Na, Ferra—dadave po valandelei tylejimo,—ne gali nuo manes daugiau reikalaut nuo to ka tau duot galiu, tai yra teisybes.

Nes pasakyk man poni, kas isz kokios priežasties galejo iszstatyt tave ant teip ne mielo dalyko ant tokio pavojaus, nedasipranti poni to?

— Leroy'us!— atsake staczіai su didele rustybe.

— Ka, Leroy'us yra czionais?! Kokis navatnas atsitikimas.

Balsas Achilaus skambejo ne aiszkiai, užkimusiai drebanczіai, tamsios akys staigoi pražibo, rodos buk szviesa žvakiu juose atsimuszinejo.

— Ar jis tave, kada užrustino.

Ferra mislino; matomai muszesi su savim.

— Juk manije pone gali padet visa savo atida — atsiliepe Achilus su nusiszypsojimu. — Ar ne užvadavau tau tevo?

Achilus da vis laike jos ranka ir prisižiurinejo temingai in jos melynas gisleles ant rankos.

Ant pagalios Ferra nor su spingsojenczių skaistum veidu nes su pakelta galva, apsake jam viska.

Achilus ne pertraukinejo apsakymo, ne žodžiu ne pasilegimu, tylejo nevat toje valandoje, kada Ferra jau pabaigs kalbejus.

— Laikas didelis — tare ant galo, jog gauniesi pone po druta apgloba. Turetai visados daug neprieteliu, ne tiktai moterese, nes ir tarp vyru rastusi daug, tokiu kurie kariautu priesz tave.

Ferra pajudino galva su nusiszypsojimu, rodos buk abejojo teisybeje jio žodžiu.

Toje valandoje su trenksmu atsidare dures ir pone Bogdanova inpuole in pakaju.

— Ha! žinojau! — paszauke užsiraudonavus ir suspaude druczіai ranka Achilaus. —Esi ant galo czionais! Kaip tiktai pamacziau karieta prie savo namo, nusiunczіau tuojaus Rommingeno.

Ferra paraudonavo, laike, kada Achilus atsigrižo in Marije.

— Džiaugiuosiu labai mylima teta mano, kad nor tu ne abejojei apie mano priimta motina tare szirdingai.

— Ach kvailista! pertrauke jam skubei — Niekas ne gali pasakyt, idant butau lengvatike. Prieszingai, tankiai esmiu neteisinga ir pikta, tinkamai prie reikalo, nes jai tikejau visados, Konstantinas tikejo teipo-gi. Reike jai viska visiszkai isznagradinet.

— Papraszysiu apie audencije pas kuningaikszti Dagoberta.

— Tai gerai, Rommingenas paves tave Deurenui, teip bus geriause. Tarp musu kalbant, kuningaiksztis Dagobertas yra pats žmogum doru ir teisingu, o kuningaiksztiene Sybilije — czion pone Marije užsikosejo ir po valandai dadave:

— Kaip ilgai busi czionais?

— Lig kol ne atliksiu vieno veikajo — atsake svarbei ir pažiurejo primerktom akymis ant žaliu žolinu sode užaugusiu lig szilkine veje — mislinu vienok, jog tas ne ilgai užtruks.

Marije Bogdanova mislino, kad žodžiai tie kiszasi Ferros ir lingterejo su galva pritarancziai.

— O tai pasimatysime da.

— Ne galiu jau dabar mano laiku iszparandint, tas apsunkinetu mano užmanymus.

Su kliksmu džiaugsmo nubego Ferra prie savo sužieduotinio ir atreme savo galva in jio peti; tame pasielgime matit buvo aiszkei didele jos meile. Achilus mate tai.

— Pavelink ponas, kad sudesiu tau velinimus laimes — tare in Leona. — Matau-gi, jog laikai drucziai tai, kas tau gavosi nuo giliuko. Viskas ka pikti liežiuvei žmoniu kalba yra melagyste.

— Žmones meluoje visados, arba nor labai tankiai, ne galima svietui tiket! — paszauke Marije Bogdanova. Eik-szian su manim Ferra, palikiva tuos ponus ant valandos vienus.

Iszejo abidvi.

— Buvau jam visados ne miela sunkenybe— tare in savo sebraite primydama sau praeite, kuri atsiliepe jos szirdije.

Rommingenas ir Achilus pasiliko tik duvienu.

— grafai — tare Achilus yra geriausiu davadu kad visi paskalai ir pinkles, kureis užrustinta ir nužeminta vardas mano tevo ir szlove mano priimtos motinos ir mano drauge, yra neteisybe, melagyste didžiause. Ar reike da kitokio užtvirtinimo tarp musu.

—Ne, Isztikro ne!— paszauke Leonas.

Stovejo abudu priesz viens kita ir abudu skaite duszioje viens kita. Achilus mate kaip veidas Rommingeno prasiszviete ir atsiduso.

— Jau tai yra man tokis pas kyrimas, jog visur pribunu per velai— tare su lengvu szandu.

— Buvo-gi mano užmanymu paaukuoti mano augintinei szirdi ir pravarde, idant isznagradint jai už tai, ka per savo neapžvelga, eidamas pagal roda neteisingu piktu prieteliu, priesz jaje prasikaltau. Laukiau su tuom per ilgai, tevas mano turedamas szirdi jaunesne, negu mano, sunaus jio pralenke mane ir paverže nuo manes, vienok mislinu, jog Ferra nieko ant to ne patrotijo.

Leonas Rommingenas padave kalbancziam ranka.

— Dekavoju kuningaikszcziui — tare su guodone — dekavoju szirdingai.

— Teip, žmogus yra kvailas pasiutes ir pats kenke sau daugiause. Navatnas dalykas, kad dasižinai žmogus visados po laikui atsiliepe velei Achilus su smutnu nusiszypsojimu.

— Atjieszkosiu apkalbetoju ir patrauksiu prie atsakymo — tare Leonas su blizgancziom akimis.

— Žinai ponas kas juom yra?

— Da ne, nes dažinosiu ir pajieszkosiu jio. Greicziau Ferra ne bus mano pacze, lig kol neatkerszinsiu jos nuskriaudikui.

— Asz dasiprantu kas tas yra. Nes tarp jio o mames yra da vienas senas veikalas ant atlikimo, pavelink ponas, jog pirmiau asz su juom pasikalbesiu, po tam— paliksiu jin ponui karte, jaigu to reikalas reikalaus.

Dabar eisiu tuojaus pas kuningaikszti Dagoberta.

Da karta suspaude vienas kitam szirdingai rankas – abudu buvo dorus žmones ir davadnais vyrais abudu suprato visiszkai vienas kita.

Deurenas, adjutantas kuningaikszczio Dagoberto— tare Leonas— pasirupins ponui tuojaus pavelinima matytis su juom kaip tiktai dasižinos apie ka eina. Turiu paraszyt pas jin kelis žodžius?

— Praszau.

Leonas iszeme laiszka ir pradejo prie lango. Po kitai puse uliczios gulejo didelis parkas su savo žaleis žolinais ir augsztais medžeis, kuriuose laužesi spindulei saules. Staigai veidas Achilaus atsimaine stojosi rustingu nepermeldženczіu. Paregejo aut tako du einanczius vyrus—, vienas buvo isz jiu auksztas ir iszdžiuves, sausas kitas mažas ir smagus.

Žiurejo abudu akyvai ant namo ponios Bogdanovos ir netrukus prapuole už medžiu ant užsisukimo tako. Viena isz jiu Achilus pažino, norint buvo gana toli no jio— buvo tai Anatolus Leroy'us.

Tuolaik inejo Marije— Bogdanova su Ferra velei in pakaju, nes Achilus nepaisejo apie jais. Skubei paeme laiszka nuo Leono ir skubei atsisveikines iszejo.

— Lig mielam pasimatimui! — paszauke Marije in einanti Achilus.

Pasikloniojo tiktai tyledamas ir iszejo Ferra, stovedama prie lango su dideliu nusidyvimimu paregejo, jog Achilus vietoje eit ulicze tiesok in parka— ir užejas ant vieno paszalinio tako nuejo suvis in prieszinga szali. Iszrode priek tam kitaip, negu paprastinai, paveikslas jio dabar buvo rustus, tik galva nulinkus ant krutines, ejo teip lengvai ir lygei, buk rodos ka susekinejo, tebejo pažiurejas ant avo prietelio. Veidas Anatolaus buvo iszbales kaipo pas lavo nasusirauke navatnei, kad sunku buvo pažint, gislos ant kaktos iszsipute, siauros lupos buvo druczei sucziauptos— o primerktose akyse žibejo tokia baisi neapykanta, kokir tiktai szirdis žmogaus jaust gali. Iszpradžiu rodesi buk norejo mestis ant savo prieszo nes suvalde pats save.

— Turi tiesa Achilau— tare drebancziu balsu ir suspaude druczei kumszczes.— Nekenczіau taves visados, kaip nekencze pavargelis, kurcziu. Welinimu mano buvo sunaikinti tave visiszkai. Saugokis, kada stosiva viena priesz kita.

Achilus truktelejo nepaisanczei peczeis.

— Ateik ponas sziandien ant asztuntos vakare in mano hotelį, idant viska reikalinga atlikti tare in Nobbeju.— Ne pažinstu czionais nieko ir ne žinau ar lig tam laikui atrasiu sau sekundanta. Nes tas suvis ne yra priezaste atidejimo ant toliaus musu musztines, tinku ant visu iszlygu.

Kalbedamas tuos žodžius, pasikloniojo Ernestiui ir nuejo nepažiurejas nevat suvis ant Leroy'aus.

Likusieje žiurejos užsimislinime in atsitoliuejenti. Saule giedrei ant dangaus žibejo paukszczei cziulbejo medžei tykei uže. Paveikslas Achilaus mažejo kaskart, net dingo ant galo suvis. Po ilgam tylejimui padejo Ernestas savo ranka ant peties Anatolui.

— Ka tas viskas ženklina? — paklause, žiuredamas ant persimainusio jio veido.

— Tas ženklina — nusijuoke garsei ir szandinanczei — tas ženklina, jog galiu mesti jau kazira ba pralosziau.

Atsisedo ant arcziausio suolelio Ernestas stovejo priesz jin ir jautesi labai nerimaujencziu.

— Busi ponas mano sekundantu?

Ernestas tylejo.

Leroy'us pakele ant jio savo navatnei blizganczes akis ir dadave asztrei-

— Tai tas jau žinomu yra.

— Nobbejus pataise savo stiklus ant akiu ir navatnei surauke veida.

— Isztikro yra žinomu — paantrino iszleto.

(Toliaus bus.)

"PRAKEIKTA"

MEILINGAS KRIMINALISZKAS APRASZIMAS

Verte D.T. ir F.W.BOCZKAUSKAS

202 Puslapiu - 6x9 col. Dydumo

DALIS I.
MOTERE BE SZIRDIES.
I.
ANT KRASZTO PRAPULTIES.

Duris kambario Petro Randal atsidare pamaželi ir Mikolas, su pluosztu, popieru po pažaste, inejo smagei.

Petras pakeli galva ir valandele žiurejo su nepakajum in veida kasijerians.

Baisus padejimas — tare Mikolas, dedamas popieras ant rasztiniczios priesz Petra, pasiremusi ant alkuniu ir užsidunkojusi.— Ne turime užtektinai piningu ant užmokejimo prie pabaigos menesio. Isz rito meginau sutraukti no skolinyku kas priguli, nes sunkei labai eina; tenais kur ant tikro mislinau ganti, tai gavau raszta ant ilgo termino. Tiesiok pasakius, stokas mums szimta tukstancziu franku!

PREKE 50c.

Nusiuntimo kasztus mes apmokame

W. D. Boczkowski-Co.
Mahanoy City, Pa.

Geriausia dovana draugams Lietuvoje

yra lietuvių katalikų

savaitinis laikraštis

"DRAUGAS"

"DRAUGAS" paduoda žinių iš viso pasaulio, nušviečia Amerikos lietuvių gyvenimą, suteikia daug skaitymo iš visuomenės, politikos, literaturos, gyvenimo, ir yra geriausias draugas, kaip lietuviams darbininkams Amerikoje, taip ir Lietuvoje.

Rusų cenzura "DRAUGĄ" į Lietuvą inleidžia

"DRAUGAS" atsiėina met. $2, pusei m. $1; Užsieniuose metams $3, pusei metų $1.50

DRAUGAS PUB. CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.
Telephone Drover 6114

TARADAIKA

Jagu jus vyruczei laikraszti turite,
Tai girtuokliams skaityt neduokite,
Jagu turi už ka giart,
Tai gali ir laikraszti pirkt.
Szventu laikraszcziu skaityt nenori,
Ba priesz atejte baime turi,
Mat velniu kaip szeszkas bijosi,
Tai už liberaliniu laikraszcziu griebesi.
Skaito, o supranta tiek,
Jog tas skaitymas buna ant niek,
Mat su tuom puszinasi,
Ir priesz kitus gyresi:
Jog jis sako, mokytas vyras,
O tiek iszmano, kiek kiaule apie pipyrus.
Ir Lietuvoje buvo ne kitaip,
Ir Amerikia teip,
Ir tenais yra tokiu,
Isz mokslo iždguitu;
Tingi toks dirbti,
Pleszikus moka girti.
Cicilikais save vadyna,
Užklupineje žmonis ir žudina.
Del tokiu laikraszcziu nereike,
O katrie skaito, tuosius peike.
Ant tokiu pusgalviu,
Nedavirtu gyvuliu,
Nereike paiseti,
Tik kaip szuni su koja paspirti.
Nedraugaut su jeiseis,
Jagu ir in akis pareis,
Tai abladkai,
Vokiszki "szpicbukai!"
Tokie Lietuvos neatgaivys,
Tiktai pabaiga priskubys!
Tokiu latru kožname luome,
In vales turime.
Del togi vyrai, atsargus bukite
Su taiseis szpicleis neužsidekite,
Savo prota turekite,
Ir "Saule" skaitykite.
"Saule" skaito tukstanczei,
Tai ne juokas vyruczei.
Skaito Lietuvei visi,
Moters, vyrai, jauni ir seni,
Visi isz "Saules" džiaugesi,
Ir isz kvailiu pilozopu juokesi.
Taigi, neduokite kitiems savo gazietos,
Ane jokios knygos,
Jagu jau ejna klaidu keliu,
Tegul ir buna verszeliu.
Juk nuo verszio nieko reikalaut negali,
Kaip tiktai isz kulszies mesos dali,
Ba isz galvos,
Ne yra jokios naudos.

* * *

Asz negaliu žinoti,
Ne apdumoti,
Buvo tai 2 valanda rytmeczio laike,
Bomas in svetima grincze — pataike.
In miegstube inejo,
Kur vyras su savo motere gulejo,
Tas bomas iusirange in lova,
Vos padejo savo galva.
Motere pajuto, jog lovoje jau tris,
Ar vyreli laruma nepadarys
Bomas paszoko ir begt pradejo,
Vyras paskui bego, užmuszt norejo.
Bomas jau per dvi duris iszbego,
Bet toliaus begkt negalejo.
Nutvere ta,
Naktini valkata.
Netrukus prova atsibus,
O tam valkatui riestai bus.

KALEJIME.

Liudnumo akmuo krutine spaudžia, nuo daugybes minczių galva skauda—esu vienas ir vienas tarp keturių sienu. Saules spinduliai manes nebeszildo, pavasario oras szirdies negaivina, spingso tik mažas siauras langelis ir tas pats geležimis apkaltas; retai matau szviesa, man vis tamsu, neramu ir ilgu.... Oras prislegtas, kvepuoti sunku. Sunku man gyventi.... Kaip czia szalta ir liudna; sienos pelyja; trupa ir dvokia ir visur —visur liudnumu atsiduoda... O kur draugai?!... Asz ju nematysiu.... Vieni amžinai grabuose miega, antrus valdžia urvuose pudo, o treti dar liuosi kovoja. Man skirta gyventi nebeilgai, kasdiena jaucziuos vis silpnesniu; szaltis ir dregme sues mano jiegas ir — "sudie", draugai! asz busiu laimingas, nieko nebejausiu...

Seniai visas dainas iszdainavau ir visas eiles iszdekliamavau, aszaras saldžiausias jau seniai iszleidau, ir szirdis sudžiuvo, ir akis aptemo.... Viskas atsibodo ir jausmai užmigo, jau niekas, niekas man nemalonu.... Kiekviena mintis tik slegia, kankina, tartum visas svietas mane atstume, draugai ir drauges mane užmirszo ir niekam, niekam nesu naudingas.... Bucziau laimingas, kad pirmosios meiles nors kibirkszti jausczіau; bet veltui tas geismas.... Jaunystes meile jau seniai užgeso, karszta szirdis atszalo, užsnudo; užmigus dvasia kada beatbus... Kaip sunku liudeti nuo žmoniu atskirtam; laimingas bucziau, kad nors verkti galeczіau.... Esu nelaimingas...

Vejas užia, man per miega sznabžda ir lyg geras draugas man maloniai kalba:

— Atsibusk, atsibusk, in darba! Žmones —antai, pažiurek, — kaip jie tave gina, už tave užstoja!

Atbundu, pažvelgiu, saves paklausiu:

— Gal taip yra, kad vejas teisingas man atpute teisybes sapna. Bet vel su skausmu sau atsakau:

— Ne, negali buti, sapnas meluoja, darbininkai miega, da mažai atsibude, mažai ko. voja....

Ilgu, nuobodu... Kadagi tam nuobodumui bus galas?!.... La sves nesulauksiu... tame urve mirsiu... Teisznesza prieszai mano szalta kuna, nuvarginti broliai mane tepamato ir tas liudnas kanczias jie teatjauczia, szios mano kankynes ir jausmus teatgimdo, revoliucijos dvasia isz miego teprikelia ir už savo tiesas in kova teeinie!

Kas geras, kas piktas — jau nebežinau; meiles pritrukau, galva apsvaigo, protas sumiszo ir pykstu, ant ko? — nežinau. Kad geriausias draugas pas mane ineitu gal ir jam suszukcziau:

— Szalin, tyrone! ir tu mano prieszas!

O, lietuviai ir lietuves! Kurie man vilti gaivinate, dabar mano kanczias ar atjaucziate?.. O mieloji lietuvaite, kuria taip mylejau, nors szimtus paveikslu su ausztanczia auszra man iszkepliok, vilties neingysiu, nes jau liudna mirtis mano gyvasti temdo... Man laiszkus raszyk, mano rasztus girk, raszeju vadink, bet jau mano dvasios nebesukelsi, mano jausmu nebeatgaivisi... Nors, kaip gegužinei, kvietku pasipuoszus, su atvira szirdžia pas mane ateitum ir ranka paduotom, ir tai man dvasios nebesukeltum.. Tave iszvydes gal suszukcziau:

— Iszeik, iszeik, taves nepažinstu!... Asz sunervuotas, dvasioj prislegtas, bijau pasirodyt....

?!. . . Ar-gi asz driscziau isztarti —iszeik?.... Ne, nedriscziau ir negaleczіau Ji galinga. Ji už saule stipresne; ji vienu žvilgterejimu nuliudimo debesis iszblaszkytu; vienu žodeliu krutines ledus sutirpintu: ji in liudna kambareli links mybe innesztu; ji atgaivintu manyje vilti. Jos rami meile pavasari duotu ir vargo tyrus kvietkais apsodintu, ir lukejimas skestu linksmybes bangoj. O drauge, mylimiausia! Ateik nors sapne, ateik ir mane suramink. Pasakyk, kad jau žmones sukilo, kad raudona veliava gatvese plevesuoja, kad darbo žmones jau sukile szaukia:

— Szalin prispaudimas! Teprasmenga kaliniu — broliu kanczios! Tegyvuoja meile! Tegyvuoja laisve!

Ateik pasakyk, nors valandelei mane suraminsi, mano nykstanczia vilti tikrai atgaivisi! Ateik! Ai, kaip ilgu ir kaip neramu. . .

— O, maloni drauge, lietuvaite! Sakei, kad poetu busiu.. Gal ir busiu. . . tiktai tada, ka da isz szio kuno iszsiluosuosiu Kada busiu laisvas, in augszty bes kilsiu ir ten dausose veiksiu ir svajosiu. Asz isz ten uždainuosiu apie nauja svieta ir dvasias vesiu in kova už buvi... Isz ten asz atsiusiu nežemiszkas eiles ir kelsiu žmonijos apsnudusia dvasia! Asz garbinsiu meile, bro·lybe, lygybe ir keiksiu spaude jus, irlaisve dainuosiu!

Ka asz manau? . . . O kur asz esu?!. . .O sviete neteisusis! Czia kalejimo urvas, czia prie duru sargas. . . veltui svajones ir liudnas laukimas. . . Czia nieks neineis, draugai ne draugės neaplankys, tik policija lanko ir kancziomis gazdin.

Broliai—artojai manes nesupranta, kad kencziu— jie nežino. . . Gal jau ju nematysiu. . Szieno nebepiausime, dalgio nevaliuosme. . . .

Daug vargo perleidžiau, daug nakcziu nemiegojau; lyg vejas mintis per galva plaukia ir jokios žymes nepalieka. Vaikszczioju, sedžiu, rymoju, snaudžiu; galvoj negera, rupes cziai kankin, ilgesis slegia. . . Gyvenu lyg miege, nesulaukdamas galo, mirsztu iszlengvo, Mane nukankis ir visai supudys. . . bet ar taip amžinai ir pasiliks? Ar nekaltybe atskaitos neszauks? Ar ne auszta nau josios gadynes rytas?!

Greicziau, o, grecziau raudonoji auszra, atneszk didžius vėjus ir audra! Kalejimai tamsus tegriuva! Žmoniu prispaudejai greicziau teprasmenga! Saule teszvieczia, brolybe teždi!!!

SERBU KAREVAI KALBASI APIE LIKUSIAS SZEIMINAS NAMIEJE.

Ne tik Serbai susirinkia in kuopele prie ugnies nakties laike pasakodami apie kare ir likusias milemas ypatas namieje bet ir kitu tautu kareiviai ta pati dar . Ant juju veidu galima pažinti nusiminima ir nerimasti apie milemas ypatas ir kas su juoms atsitiko.

KUR BUNA?

Mano broliai Stanislovas ir Adolfas Gurskiai, paeina isz Kauno gub, Raseinu pav, Bulovenu sodo, apie 6 metai kaip Amerike. Turiu svarbu reikala, praszau atsiszaukt, jeigu kas žino apie juos, meldžiu praneszti man ant adreso. (100-103)

S. Virszila,
101 Butler Al.,
Pittston, Pa.

Mano brolis Jonas Baliunas paeina isz Suvalku gub., ir pav..Andrejavo gmino, Krevenu kaimo., teipgi Juozas Kauszike paiena isz Suvalku gub.. Ridaminos para., praszau atsiszaukt ant adreso, (to 99

M. Viganauckiene,
Derveut, Ohio.

Daktaras in daktara.

— Mano ligonei, kuriuos asz gydžiau, tai ne vienas ant manias nerugoja.

— Asz žinau, kad ne rugoja, ba visi guli po žeme.

Kaip iszsipainioti.

Jonas:— Po kvarabu! tai rots inlindau in slaistas.

Vincas:— Na kas tau kenke —U-gi net dviem merginom prižadejau su jomdviem pacziuotis. Duokie roda, ka turiu daryt?

— U-gi ka: Teip padaryk, idant abidvi sueitu in kruva, ir kad dasižinotu viena nuo kitos, jog kožnai prižadejei, o pamatysi, kaip abidvi taves ne nores.

Ba nieko ne buvo.

Mažas Jurgutis baisei susimusze blauzdakauli ir už valandos rodo motinai:

— Ziulek motinele kokia popa!

— Ar susimuszei, Jurguti!

— Taigi!

— Ugi kodel neverkei?

— Kad nieko stuboje ne buvo.

KRYŽIOKAI

ISTORISZKAS APRASZIMAS PER H. SINKEVICZIU

PENKI TOMAI, 2 KNYGOSE

Tomas I ir II. Yra tai puikus apraszymas isz laiku kariones lietuviu su kryžiokai laikuose D. L. K. Vytauto ir karaliaus Jagailo. 495 Puslapiu.

Tomas III. IV. ir V. Yra tai tolesnis trukis pirmo ir antro kryžokiu tomu kur labai dailiai aprasz.yta kare lietuviu su kryžiokais po Žalgiriais (Grunvaldu) kur D.L.K Vytautas su lenku pagelba baisiai sumusze kryžiokus ir panaikino ju zokona. Joje yra ir tos kovos paveikslai. 539 Puslapiu.

PREKE $1.50
(PREKE VISO APRASZIMO)

Tik ant trumpo laiko!

Nusiuntimo kasztus mes apmokame.

W.D.BOCZKOWSKI-CO.
MAHANOY CITY, PA.

PAMĖGINKIT SKAITYT
Savaitini Laikraštį
"LIETUVA"
Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einas 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literaturos ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeidžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina
Už visą metą tik $2.00
Už pusę metų tik $1.00
Vieną numerį gausite uždyką, jei pareikalausit, adresuodami:
"LIETUVA"
3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

Sargai aplinkui dirbtuves parako ir amunicijos.

Isz priežasties tankiu eksploziju dirbtuvesia amunicijos ir parako czionais Amerike, locnininkai apstate dirbtuves sargais ir turi savo sznipukus terp darbininku. Ant paveikslo matom sargus stovinczius prie dirbtuves ginklu Remmington Arms Co. kurie neinleidže jokio nepažinstamo be tam tikro paliudinimo nuo virszininku.

Jau iszejo isz spaudos
Milžiniszka Knyga:
TUKSTANTIS NAKTU IR VIENA
—ARABISZKOS ISTORIJOS—
Tiktai $2.00
(Mes užmokame nusiuntimo kasztus)

In trumpa laika; vienos sanvaites, iszsiuntem daugybe szitu knygu in visas szalis Amerikos ir visi kurie aplaike szita puiki knyga prisiunte mumis padekavones.

Mes tikrai gvarantinam kad ir jumis patiks.

Puikei apdaryta audeklineis iszmargyntais vyrszais.

Dydumas Knygos, 6¾ x 9¼ coliu,
Apie 150 Paveikslu - 704 Puslapiu.

Juos greit parsiduoda todel nelaukite ilgai bet tuojaus iszpildykite žemiaus padeta blanka, iszkirpkite ir prisiuskite mums drauge su $2 o knyga bus jumis tuojaus iszsiusta.

W. D. Boczkowski-Co.,
Mahanoy City, Pa.

Gerbemei :—
Czionais prisiuncziu jumis $2 už ka praszome man tuojaus prisiusti milžiniszka knyga po vardu "Tukstantis Naktu ir Viena" ant žemiaus padeto adreso.

Su guodone,

Vardas.....
Ulyczia.....
Miestas.....

W. D. BOCZKOWSKI-CO., Mahanoy and A Str. Mahanoy City, Pa

PHONE DROVER 7800

Dr. A. J. Tananevicze

Gydo Vyru, Moteriu ir Vaiku Ligas

Ofisas ir Gyvenimo vieta
3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Valandos
8 iki 10 ryto, 1 iki 3 po piet ir 7 iki 9 vakare.

Žinios Vietines.

— Seredo pripuola Nekalto prasidejimo Szv. P. M.

— Ejkite pas saviszkius su visokeis pirkineis ant Kaledu.

— Lig sziai dienai tik 400 saliuninku padave savo aplikacijes ant karczeminiu laisnu o da in devini szimtai turi tik keles dienas. Badai szimet daug saliuninku neiszyms laisnu isz priežasties blogaus biznio kuri kaltina ant krutancziu paveikslu.

— Muso tautietis Robertas Rutkauckas, aplaike "džiaba" recorderio afise už rasztininka. Nauja dinsta apims ant Naujo Meto.

— Mikola Marczinkeviczius, 50 metu senumo, kuris praejta menesi puole in sena brusta Park Place kasiklosia, mire nuo žaiduliu Ashlando ligonbuteje. Gyveno Szumekerio peczeje. Laidotuves atsibuvo Panedeli.

— Novemberio 30, atsibuvo laidotuves veliones Agnieszkos Jukneliutes, kuri mire Pennsylvania ligonbuteje Philadelphioi, 26 Nov. Sirgo tik ketures dienas ant uždegimo plauciu. Amžiaus turejo 24 metus. Paliko dydeliam nuliudime dvi sesers ir viena broli; motynelia seseri ir broli Lietuvoi. Veliene parveže isz ligonbutes Martinas Jakubonis, 636 W. South St., kursai su nebaszninkes seserimis užsieme palaidojimu ant Szv. Juozupo lietuviszku kapiniu. Szejmyna veliones siunczia szirdinga padekavonia visiems tiems kurie dalibavo laidotuvesia.

— Petnyczioj per nupuolima anglies Sillmono kasikloje likos užmusztas Henry Keilman 39 m. senumo anglikos. Jisai paliko paczia ir keturis vaikus.

— Parsiduoda naminei daigtai beveik nauji. Kas nupirks gales parandavoti stubas del gyvenimo. Randa ne brangi. Atsiszaukite pas Jona Busila, 115 W. Maple St.

— Pirkite "Jelke" Good Luck sviesta, svaras po 25c., 5 svarai už $1.15. Quins buczerneje kampas Main ir Centre St. ('83 01)

ISZ LIETUVISZKU KAIMELU.

SHENANDOAH, PA.

— Mikola Urbona 28m. senumo likos užmusztas Weston kasikloje subatoj. Jisai paliko paczia ir 4 vaikus.

Padekavonia nuo Szv. Jurgio parapijos.

Szvento Jurgio Lietuviszka parapije Shenandoah, Pa. siunczia visiems parapijonams ir kitiem padekavonia už prisidejima prie surengimo bažnytinio koncerto, o ypatingai prof. Z. A. Žemaicziui už nenuilstanti darba iszlavinimo puikaus choro, ir visam choriui. Uždarbis no koncerto eis ant naudos parapijos. Ineiga buvo $478.25 o iszeigos $137,78; atyduota parapijai $340.47.

Vincas Dundzila, prezidentas.

Frackville, Pa.

— Katre Greblikiene, likos nugabenta mirsztante in Ashlando ligonbutia kur daktaras Biddelis padare pasekminga ciceriszka operacije, tai yra: perjaudamas moteres szona idant pagimdyti kudiky, nes kitaip motere turetu mirti. Motina ir dudykis sveiki iszliks.

Tamaqua, Pa.

— Kazimieras Bubinis likos surastas negyvas maniniam karukije N. 14 kasiklosia praeita ketverga. Szirdies liga buvo priežaste mirties. Kuna surado jojo draugas, kuris dirbo ta pati vakara ka ir Bubnis. Velionis buvo 34 metu senumo, paliko paczia ir tris vaikus.

Girardville, Pa.

— Antanas Bernackis, anglekasis krito ant uliczios negyvas, sirgdamas kelioms ligoms nuo kokio tai laiko. Velionis paliko paczia, du sunus ir tris dukters. Laidotuves atsibuvo praeita subata.

Scranton, Pa.

— Mid-Valley ligonbuteje arti Olyphanto, Dameninkas Degutis mire baisiosia kankesia nuo inkandimo pasiutusio szunc. Jojo pati ir penki vaikai teipgi serga nuo inkandimo to paties szunc ir randasi po priežiura daktaru.

Skausmas peczuose.

Skaitykite ka raszo Mrs. Mackova isz Woodstock, Minn, "Tankiai turejau skausma peczuose. Pargabenau sau Severos gyduoles nog Iukstu ir Kepenu. Po vartojima per viena nedelia tu gyduoliu, skausmas daug numažejo o po suvartojima visos bonkos visiszkai prasiszalino ir daugiaus nebesugryžo. Isz Severos gyduoliu esmiu užganedinta." Uždegimas inkstuose arba pusleje, sulaikymas szlapumo, sutinimas koju, skausmai peczuose ir t. t. Severos gyduole greitai praszalina. Szita gyduole po vardu Severos Kidney & Liver Remedy kasztuoja 50c. ir $1 už buteli ir galima gauti aptiekose bet jaigu kitasyk negaletumet gauti tai raszykite tiesog pas mus o gausite. Praszykite aptiekoriaus kad jumis duotu viena musu Kalendoriu ant 1916 meto, jaigu jisai neturi tai gausite per paczta jaigu raszysite ant adreso W. F. Severa Co. Cedar Rapids, Iowa. (Dec)

Buk ant saves bosu!

Turiu giara atliekama drukavojama maszina del visokiu popieriu, tikietu ir t. t. Parduosiu pigei ir duosiu visas prietaisas ir lietuviszkas raides dykai. Knyga 8 lekcijos notu ant visokiu instrumentu dainavimo lietuviszkoj kalboj iszmoksi be mokytojo. $1.50 knyga parduodu už $1. Pirmos lekcijos pradžia 10c. Adresavokite:

George Baronas,
McKees Rocks, Pa.

ANT PARDAVIMO

Kalvio szapas su visom prietaisom New Philadelphijoje, Pa. Parsiduos pigei. Atsiszaukite pas: ('86 01)

Fred. Speidel,
Silver Creek, Pa.

Skaitykite "Saule"

Ateinanczia nedelia pradesim iszsiuntinet "Saules" kalendoriu ant 1916 meto. Nes tik tiejei aplaikys kurie yra pilnai užsimokeja ant viso meto, o tieje katrie da ne yra atsiliginia meldžeme tai padaryti kagreicziausia jago norite aplaikyti puikia dovana ant Kaledu.

Naujas Rudeninis ir Žeminis Tavoras

KA tik pargabenome daugybe szviežio tavoro del rudens ir žiemos. Dar esame pasirenge jumis parodyt visokiu ceikiu ir gatavu szlebiu del moteriu ir merginu.

Rudeninu ir Žieminiu szlebiu ir siutu. Teipgi puiku gatavu szlebiu veseilems, krikszinoms ir t. t. Teipgi užlaikome visokiu vatinu ir vilnoniu kaldru, plunksnu ir t. t. Rasite visokiu sziltu andaroku, jekiu, skepetu, sveteriu, kepuriu, ir t. t,

Pirkite savo sziltus apredimus pas:

THE GLOBE, 133 West Centre Street.

NAUJA KNYGA!

Tik-ką išėjo iš spaudos knyga vardu "AMERIKA". Tai yra rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams. Surinko V. K. Račkauskas, "TĖVYNĖS" redaktorius. "AMERIKA" yra informacijinis veikalas, kokis jau nuo senai buvo pageidaujamas. Jame telpa daug reikalingų ir naudingų patarimų ir nurodymų, taipgi Am. lietuvių statistika.

Knyga didelio formato 6 x 9 col., 288 puslapių. Kaina tiktai.....75c

Reikalaukite ir pinigus siųskite pas:

M. J. Damijonaitis 901 W. 33-rd Street CHICAGO, ILLINOIS.

P. S. Visas pelnas nuo šios knygos, yra paskirtas Prieglaudos namui S. L. A. Norint kitokių knygų, reikalaukite iš mano lietuviškų knygų krautuvės katalogo.

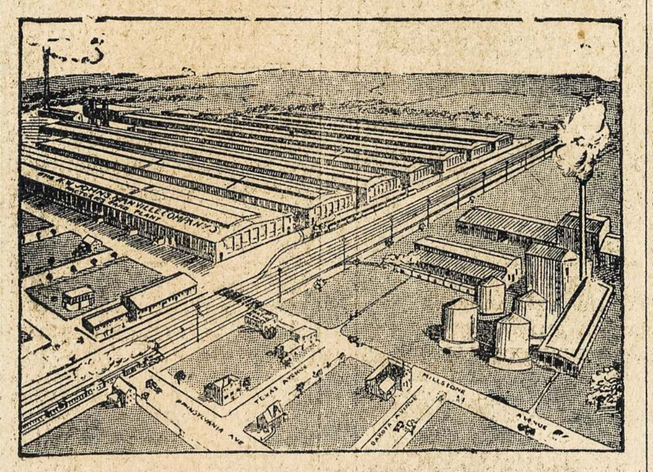

Ka raszo p. Kalvaitis isz Casles, W. Va. apie Manvilles lotus.

Ponas J. Kalvaitis pribuves in Redyste "Saules" nesenei iszsiklausinejo apie Manvilles lotus, nuvažiavo in glauna offisa Brooks ant Brooks, 45 West 34-th St. New York, kurie nuveže p. Kalvaiti savo kasztu ir tenais pirko lotus, nes tuojaus suprato juju verte. Sztai ka p. Kalvaitis pats raszo:

"Praneszu del visuomenes, kad asz atsilankiau in Manville, N. J. radau viska teisingai kaip buvo garsinta ir pirkau keleta lotu. Ten yra puiki vieta, fabrikai ir keturi geležinkelei, o fabrikai dirba diena ir nakti. Pasilieku velindamas visiems lietuviams savo piningus "investiti" in lotus Manville. N. J.— J. Kalvaitis."

Noredami in tenais važiuoti ir pirkti lotus duokite man žinia: (66-01)

F. Boczkauskas, 313 W, Mahanoy Ave., Mahanoy City, Pa.

Giara Naujiena.

Turiu daugybe labai naudingu receptu nuo Europos garsiu daktariu, nes asz buvau daugeli metu ju pagelbininku ir esiu labai patemijas apie receptu verte, jie yra naudingi nuo rumatizmo, smarkiu susižeidimu, nemalimo viduriu dideliem ir mažiem ir del daugeli kitokiu ligu, nes czia sunku viska apraszyti. Jaigu kam reikalingos tai prisiuskite 2 dešimtuku ir stempa už 2c. o aplaikysite pasirinkes viena. Vaistus galima gauti kožnoj aptiekoj.

J. Vitaitis,
Box 17 Luzerne, Pa.

Rumatizmas.

Jaigu sergate ant rumatizmo, skausma peczuose, silpnuma szirdies, svaiguli galvoje, ai asz tikrai galiu jus nog to iszgydyti. Iszgydžiau daugybe žmoniu kuriu daktarai negalejo iszgydyt. Raszykite tuojaus pas mane lietuviszka, prisiuskite 2c marke del atsakimo

Andrius Kairaitis,
6 S. Vine St.
Shamokin, Pa.

Skaitykite ka sako apie szita gyduole.

Asz Kristupas Indulis sirgau 3 menesius rumatizmu, negalejau iszsigydyt be pagialbos Andriaus Kairaiczio, kaip iszgeriau 4 bonkos pasveikau. Labai gerai velinu visiem prieteliam kad tas yra labai pagelbetojas.

Kristupas Indulis,
71 church St.
Edwardsville, Pa.

SKAITYK

Moraliszka Kabala, katraiszdeda žmogaus ateiti - - - Preke 10c

Tikriauia Burykla, sudejo Cigonka isz Egipto Rubina Sulva, perdejo ant Lietuviszko D. T .B. - Preke 10c

Tikriauses Kabala, arba atidengimas pagialba Kaziru, pagal garsingiauas Chaldiszku, Persiszku, Graikiszku, Arabiszku ir Cigoniszku Burtiniku Preke - - - - 10c

Prisiuskite 25c vertes stempu o gausite visas tris Knygutes per paczta. Kasztus nusiuntimo mes apmokame

W. D. Boczkowski-Co.
Mahanoy and A St., Mahanoy City, Pa.

W. RYNKIEWICZ

.....NOTARIUSZAS.....

233-235 West Centre Street - - Mahanoy City, Pa.

PRIVATISZKABANKA ANT SUDEJIMO PINIGU PO PRIZURA RANDOS

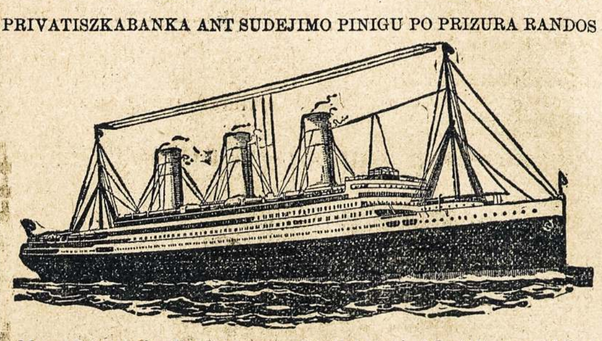

Mano Privatiszka Banka yra po didele kaucija ir priežiura valdžios ir pinigiszkus reikalus galima pas mane be jokios baimes atlikineti.

Paszportus del keliaujancziu parupinu. Didžiause Lietuviszka Agentura pardavima Szipkorcziu ir siuntimo Pinigu in Visas Dalis Svieto greicziause ir pigiause. Visi tie kurie per mus siunte apie tai gerai žino. Iszduoda Dostovierenes del tu ka nori savo Dali Lietuvoje kam pavesti. Del Draugysczių pristatau puikes szarfas, juostas, kepures, karunas, spilkas ir t.t. Su kokiu nors reikalu kas link Szipkorcziu, Pinigus ir t.t., raszykite pas mane o aplaikysite teisinga atsakyma. Apsaugoju namus ir naminus daigtus nog ugnies.

Naudingumas Trust Co., Banko ir jo privilegija kaipo banka, yra tai tikslas Merchants Banking Trust Co., Banko.

Užsiima buti jumis Ekzekutorium arba Administratorium juso Testamente.

Užsiima buti Apiekunais del juso vaiku ir sudes teuais pinigus kur atnesz daugiause naudos pakol vaikai nedaeis igi metu.

Galite atneszti $1 arba daugiaus o gausite banka kuygute.

Visada galite ateiti in Banka ir klausfi roda pas kasijeriu. Jis visada yra padejime duoda jumis giara roda.

Reikalauja juso depožitus.

Prigialbsta jumis pirkti namus arba bizni.

Duos jumis roda kur geriause indeti piniga arba perkant namus.

Prigelbes jumis kada reikalausite rodos arba prieteli.

DIREKTOREI

D. M. Graham. Prezidentas. Leon Eckert, Vice-Prezidentas
D. F. Guinan, Sekretorius ir Kasierius.
Antanas Daniszeviczia, W. F. Rynkieviozia, Mikas Gavula,
W. J. Miles, Thomas G. Hornsby, Jos. H. Garrahan

Geras Materijolas ir Ger Darbas

Padaro "Model Keystone" "Canopy Fair" ir "Real Apollo" gerais Pecziais.

Mes gvarantinam kad szitie Peczei yra geriausi kepykai ka galima pirkti.

Didelis skaitlis ju yra naudojami Mahanojuje ir visi sako kad Guinanas parduoda gerus Peczius.

GUINAN'S

Mahanoy City - Shenandoah - Mount Carmel - Lansford.

Ramonat Hardware Co.

(S. A. Ramonaitis, Locninikas)

...Didelis Geležinis Sztoras...

Wholesale ir Retail.

Visokiu Geležiniu Daigtu

del staloriu ir naminu pareikalavimu rasite muso didelam sztore. Žodžiu sakant; nesiranda geležiniu daigtu kokiu galima gauti pas mus. Ka tik pareikalausite ar mažio ar didelio daigto mes galime jumis pristatyti: Plaktuku, kirviu, piukliu, pielycziu, visokiu vyrviu, skauradu, bludu, peiliu, videlcziu, szaukszcziu spiniu, ir t.t; ka tik pareikalausite gausite musu sztore.

Ramonat Hardware Co.

118-115 S. Main St., Shenandoah, Pa.

W. TRASKAUSKAS

—GRABORIUS—

PIRMUTINIS LIETUVISZKAS GRABORIUS MAHANOY CITY, PA.

Laidoja Kunus Numirusiu. Pasamdo Riginus ir Vežimus del Pasivažinejimo, Krausto Daigtus ir t. t.

520 W. Centre St., Mahanoy City, Pa.

LIETUVISZKAS ADVOKATAS

BALTRUS S. YANKAUS

ATTORNEY, COUNSELLOR & ADVOCATE OF UNITED STATES COURTS.

Geriauses ir didžiausias sumas pinigo iszlaimeja provose už pažeidima Kasiklose Fabrikuose, Geležinkeluose, Laivose ir t. t.

Iszlaimejo provas kurios kiti advokatai atsako ar atmeta. Roda dykai.

B. S. YANKAUS

154 Nassau St., New York, N.Y.

PUIKUS LIETUVISZKAS HOTELIS

CENTRAL HOTEL

A. Miliszauckas, Savininkas
16 South Baltimore Street
Wilkes-Barre, Pa.
Skersai Central R. R. Dypa

Jaigu kada busite Wilkes-Barre tai užeikite pas Andriu Miliszaucka kur busite svetingi priimti ir gausite visokiu gerimu. Kas syki užeina sugrižta adgalios atsilankite.

A. J. KEIDOSZIUS

BANK EXCHANGE

202 TROY ST., DAYTON, O.

Jaigu norite siusti pinigus in Lietuva kad greit nueitu ir kad neprapultu, tai siuskite per mane. Jaigu norite pirkti Szipkorte tai pirkite nog manes o busite visame užgandinti. Mano agentura randasi mano locnam name vertes $14,000 ir esiu po kauczija ir priežiura Ohijos Valstijos. Noredami apie ka dasižinosite prisiuskite 2c., stampa.

ZEMAITIS'O ŽOLES

NOG VISOKIU LIGU.

Gydo visokias paprastas Ligas kaipo tai: *Gumba, Patrukimo, Sunkuma ant Krutines, Pataiso Apetita ir daug kitokiu Ligu*

PREKES: 25c. ir 50c.

...GAUSITE...

LIETUVISZKOJ APTIEKOJ

237 W. Centre St., Mahanoy City, Pa.

MUSU

ikslas yra: visada stengtis atlikti musu kostumeriu reikalus ka nuoatsakanciausia, daryt ta viska idant bankavi reikalai butu jiems priemni ir su nauda, o ju pinigai kad visada butu užlaikomi atsargiausam bude.

INTEREST PAID ON SAVINGS & CERTIFICATES OF DEPOSIT

Vyrsz Millijonas

Dekavoniu už geradejiste.

Su musu teisingumu, užsiganedyna visi žmonies, jeigu plaukai slenka, pleiskanu yra niežejimas, puoskai visoki, pusplike galva arba plika galva yra ant to pagelba. Jeigu galva nuplikus žvilga, jeigu gyvaplaukiu yra tai galima ataugintie kad ir senyvam žmogui plaukus su musu naujausioms gyduolems. Tai kam lauktie ilgai nereike ne dienos laukti bet raszik laiszka mumis, neužmirszk paduotie savo adreso dabar dykai gydymas.

Prof. J. M. Brundza Co.
Broadway & So. 8-th.
Brooklyn, N.Y.